

VÖRÖSVÁRI ÚJSÁG

Werischwarer Zeitung

XXIII. ÉVF. 10. SZÁM – 2017. OKTÓBER – 300 FT

**Szüreti mulatság
Elkészült a Kálvária utca
Kegyeleti hagyományaink
Beszélgetés Manhertz István díszítőszobrasszal**

OKTÓBER 23.

17 óra, Hősök tere
Koszorúzás, majd fáklvás felvonulás a Művészetek Házához

Közreműködik:
a Német Nemzetiségi Fúvószenekar

18 óra, Művészetek Háza
(Pilisvörösvár, Fő u. 127.)

Városi ünnepség
Program:

„Áldozat” – mozgás- és versszínház 1956 emlékére
Gromon István polgármester ünnepi beszéde
Díszpolgári cím és Pilisvörösvárért emlékérmek átadása

Közreműködnek:
Kozma Rózsa operaénekes és Berchy József zongoraművész,
Szabó Anna és Bálint Ákos táncművészek,
Balázs László Gábor versmondó-előadóművész

Fogadás

MŰVÉSZETEK HÁZA

Katalin-bál

2017. november 25.

Játszik az
Ungarndeutsche Jungs

Belépő: 1500 Ft

Asztalfoglalás:
a Művészetek Háza
portáján
hétköznapokon 9:00–20:00 között

Művészetek Háza Pilisvörösvár, Fő u. 127.

„Ne zavard Isten álmát” Egyedül Argentínában

- élménybeszámoló és beszélgetés Sárközi Andreával -

<http://sarkozipay.com/>

- Önkéntesség
- Argentín leányanyák
- Hogyan utazz pénz nélkül?

2017. november 3. 18:30

Művészetek Háza Pilisvörösvár, Fő u. 127.

MŰVÉSZETEK HÁZA

TÖK JÓ BULI

2017. OKTÓBER 27. PÉNTEK, 15:00

Belépő gyerekeknek:
600 Ft = 6 fabatka

A belépő beváltható:
arcfestés
töklámpásfaragás
kézműves foglalkozás

Egyéb szörnyűségek:
szellemzsoba
jelmezverseny
szörny disco

MŰVÉSZETEK HÁZA

A TARTALOMBÓL KEDVES OLVASÓK!

Programok	2
Hírek	4
Polgármesteri interjú	6
Önkormányzati döntések	8
Hivatali felhívások	10
Szüreti mulatság	12
Egészségnap	13
A szüreti mulatság képei	14
A díszítómester	16
A Vásár téri iskola Ausztriában	17
A Templom téri iskola Izlandon	19
Werischar auf Wikivoyage	21
Kegyeleti hagyományaink	24
Sport	26
Közbiztonság	28
Idősek köszöntése	29
Programok	30
Elkészült a Kálvária utca	32

Szerkesztőség: 06/30-228-0262
 ujsag@pilisvorosvar.hu

A következő lapzárta:
 november 1. szerda

Tervezett megjelenés:
 november 18. szombat

Köszönjük, hogy az újságot árusítják:

Ági bolt, Bányató utcai kisbolt, Barkács-bolt, Büfé, CBA Profi-Hús Kft., Halmschlager élelmiszerbolt, Koller Elektronika, Krivinger zöldségesbolt, Krausz mezőgazdasági bolt, Liget ABC, Margit minimarket, Mester hentesüzlet, Müller kávézó, Művészetek Háza (porta), Rotburger söröző, Sváb pékség, Tácsik Pékség és Cukrászda, Városi Könyvtár, Waldek

Idén kicsit elkésett a vénasszonyok nyara, és a szeptember helyett az októbert tette a megszokottnál szebbé. Már ismerős, de újra és újra lenyűgöző látvány, ahogy a várost körülölelő hegyek, dombok szép lassan a magukra öltik az őszi csodás színeit, de azzal, hogy emellett az időjárás is szinte kora nyárra váltott, igazán elkényeztet bennünket. Használják ki, ameddig csak lehet, kiránduljanak, nézelődjenek, élvezzék a látványt, hiszen nem tudhatjuk, meddig tart. Ha rosszabbra fordulna az időjárás, akkor pedig forgassák az újságot, hiszen rengeteg programot találnak az elkövetkező egy hónapra, a koncertektől a színházon át egészen az előadásokig.

Nem sokkal megjelenésünk után kezdődnek is a programok az október 23-ai városi ünnepséggel. Itt idén is átadják a városi kitüntetett címeit. Ahogy megszokhatták, a kitüntetetteket idén is bemutatjuk lapunk hasábjain, elsőként mostani számunkban Manhertz István díszítoszobrásszal olvashatnak egy beszélgetést.

Idén is nagyon jó hangulatban telt a város sokakat vonzó eseménye, a szüreti felvonulás és mulatság. Színes, képes beszámolóinkban visszaidézzük a nagy sikerű rendezvény hangulatát. Közeledik november elseje, mikor is elhunyt szeretteinkre emlékezünk. Az ünnephez kapcsolódó régi, kegyeleti hagyományokat elevenítjük fel Zsámboki Szabolcs segítségével.

Ezek mellett most is beszámolunk az elmúlt hónap legfőbb eseményeiről, fejlesztéseiről. Készülnek az utak, képeinken láthatják az elkészült Kálvária utcát, és olvashatnak a közeljövő terveiről.

Reméljük, ebben a hónapban is találnak kedvükre való olvasnivalót!

Palkovics Mária

Nemes Nagy Ágnes: Október

Most már félévig este lesz.

Köd száll, a lámpa imbolyog.

Járna az utcán karcsú, roppant,

négy-emeletnyi angyalok.

S mint egy folyó a mozivászon

lapján, úgy úszik át a házon.

Acetilén fényében ázik

az útjavítás. Lenn a mélyben,

iszamos, hüllő-hátú cső,

pára gyöngyösdök a kérgen,

s a városon, mint vér a gézen,

általszívódik a nyirok.

(részlet)

Vörösvári Újság

Werischwarer Zeitung

Pilisvörösvár Város
 Önkormányzatának
 közéleti havilapja

A lap alapítója, tulajdonosa
 és fenntartó szerve:
 Pilisvörösvár Város
 Önkormányzatának
 képviselőtestülete
 (2085 Pilisvörösvár, Fő tér 1.)

A lap kiadója:
 Pilisvörösvár Város
 Önkormányzata

Felélős kiadó:
 Pilisvörösvár Város jegyzője

Felélős szerkesztő:
 Palkovics Mária
 ujsag@pilisvorosvar.hu

Tördelőszerkesztő:
 Kovács Márk
 hirdetes.ujsag@pilisvorosvar.hu

Grafikus:
 Barcsik Géza

Rovatszerkesztők:
 Dr. Müller Márta,
 Dr. Kerekes Gábor
 – nemzetiség

Kókai Márton
 – sport,
 szerkesztő-riporter

Szerkesztőségi
 munkatárs:
 Balasi Anikó

Online szerkesztő:
 Schuck Béla
 webmaster@pilisvorosvar.hu

A címlapon:
 A kisbíró, a bíróné és a bíró
 a szüreti mulatságon

Fotók:
 Barcsik Géza, Kókai Márton,
 Müller Márta, Palkovics Mária,
 Rimár Ágnes

Szerkesztőség:
 Pilisvörösvár, Fő u. 127.
 Művészetek Háza
 Telefon: 06/30-228-0262

Nyomdai kivitelezés:
 BEST Magyarország
 Nyomdaipari Kft.

BESThu
 PRINTING HUNGARY

1034 Bp., Selmeci u. 29.
 Info: (+36-30) 9542-618
 Web: www.besthu.hu
 E-mail: info@besthu.hu

ISSN 1417-6823

Megjelenik
 1300 példányban.

HÍREK

Jelentős változások a Tó-dűlőben

A képviselő-testület a szeptember 7-i ülésén döntött a Tó-dűlőben lévő, Pilisvörösvár 6227 hrsz.-ú, 1 ha 6153 m² alapterületű ingatlan megvásárlásáról.

A 18 millió forint értékű ingatlan megvásárlásával az önkormányzat két problémát kíván megoldani. Az egyik az, hogy ezen az ingatlanon vezet át a Tó-dűlőben az a kitaposott földút, amelyen át a Kápolna utca és az Őr-hegy közötti területen lévő ingatlanok tulajdonosainak többsége megközelíti a telkét. Ezt az utat eddig nem

lehetett karbantartani, mert hivatalosan nem is létezett, és mert magántulajdonú ingatlanon vezetett keresztül. Az ingatlan megvásárlásával megteremtődött a feltétele annak, hogy a Tó-dűlőben lévő kitaposott út hivatalos közúttá és egyben karbantarthatóvá váljon.

A telek másik része – amelyen nem közlekednek – nádas, vizenyős terület, mely a Szabályozási Terv szerint záportározónak van fenntartva. Erre a területre folyik az Őr-hegyről az összes csapadékvíz, a terület lejtéséből adódóan. Az érintett terület a HÉSZ-ben záportározóként szerepel, mivel a csapadékvíz-elvezetési terv és a HÉSZ alapján ez a jövőben kialakítandó záportározó biztosítaná a környékbeli vizek levezetését, amire a Szent János-tó betemetése óta különösen is nagy szükség lenne. Az adásvételi szerződés aláírása, azaz az ingatlan tulajdonjogának megszerzése után az önkormányzat azonnal pályázatot nyújtott be a Tó-dűlői záportározó megépítésének támogatására.

Csak áprilistól várható a villanyvonatok közlekedése

A Budapest–Esztergom vonal villamosítása 2017. november közepére elkészül – írta a MÁV válaszul szerkesztőségünk megkeresésére –, legalábbis a jelenlegi informá-

ciók szerint. A villanyvonatok közlekedése azonban ekkor még nem indulhat meg, mert a régi biztosítóberendezések működésében zavart okoz a felsővezetési magasfeszültség, ezért Piliscsaba és Esztergom között ki kell cserélni a biztosítóberendezéseket. A biztosítóberendezési munkák várhatóan 2018. március végére fejeződnek be, ekkortól már a vonal teljes hosszán megvalósulhat a villamos üzem – tájékoztatott a vasúttársaság.

Rövidebb távon a tervek szerint akár korábban is találkozhatunk majd a Flirt kocsikkal: „A decemberi menetrendváltástól egy pár, Budapest–Piliscsaba közötti járat villamos vontatású közlekedését látjuk megvalósíthatónak” – tudtuk meg. A biztosítóberendezési munkák befejezését követően a vonal teljes hosszán villamos vontatású vonatok fognak közlekedni, jellemzően korszerű Flirt motorvonatok, amelyek beszerzéséről már 2016-ban gondoskodott a MÁV.

Helyreállították a csapadékvíz-elvezető árkokat

A 2017. május 12-i rendkívüli erősségű vihar erősen megrongálta a Tűzoltó utcai és az Ipartelep utca – Szent László utcai árkot. Az árkok helyreállítására az önkormányzat vis maior pályázatot nyújtott be. A benyújtott pályázat elbírálása év végéig várható.

A csapadékvíz-elvezető-árkok állapota minden esőzessel tovább romlik, ezért a képviselő-testület úgy döntött, hogy az árkok felújításával nem lehet megvárni az év végét, és az árkok helyreállítására fedezetet biztosított a vis maior pályázat eredményétől függetlenül. A kivitelezéssel a JÓ-ÉP Kft.-t bízták meg, bruttó 2 476 378 forintért. A kivitelezést a vállalkozó szeptember 18-án kezdte meg, és a javítási munkákat október elejére elvégezték.

Megújult a Rákóczi utcai ovis KRESZ-tanpálya

Pilisvörösvár Város Önkormányzata pályázat útján 16 739 593 Ft vissza nem térítendő támogatást nyert a Pilisvörösvári Német Nemzetiségi Óvoda és tagóvodáinak fejlesztésére, az óvodai szolgáltatások minőségi fejlesztésének megvalósítása érdeké-

ben. Ennek a projektnek a keretében került sor a Rákóczi utcai óvoda udvarán lévő mini KRESZ-tanpálya burkolatának bruttó 1 086 358 Ft értékű felújítására, melynek keretében a meglévő beton KRESZ-pálya új, melegszfaltos burkolatot és új festést kapott.

Elkészült az Eperjesi utcai zöldsziget felújítása

Az Eperjesi utcai zöldsziget sövénye elöregedett az elmúlt évek során, ezért a

műszaki osztály kertészeti csoportja a hézagos, nem szép látványt nyújtó, ágas-bogas tűztövis sövényt eltávolította. A növény egyes helyeken nagyon megnőtt, így nehezítette az út beláthatóságát, valamint ágas-bogas jellege miatt nehézkes volt a zöldsziget tisztán tartása. Szeptember 20-án füvesítették a zöldszigetet, s a két végén, valamint a közepén három kis növényzsigetet alakítottak ki, amelyeket beültettek különböző színben virágzó növényekkel.

TeSzedd! Vörösváron

A TeSzedd! önkéntes szemétygyűjtési akció keretében szerte az országban „nagy-takarítottak”. Csatlakozva az országos akcióhoz, szeptember 15-én Pilisvörös-

vár Város Önkormányzata és Solymár Nagyközség Önkormányzata a Szebb Környezetünkért Egyesülettel együttműködve megtisztította az illegálisan lerakott hulladéktól a Szennyvíztelep melletti

kiserdőn át vezető utat és környezetét. Az akcióhoz a solymári önkormányzat egy 6 m³-es konténer, egy munkagépet, egy platós teherautót és 7 fő dolgozót, a vörösvári önkormányzat 19 fő dolgozót és 2 db 8 m³-es konténer, a Szebb Környezetünkért Egyesület 200 db zsákot biztosított. Köszönjük az akcióban részt vevők munkáját!

Megkezdődött a Lahner utcai útépítés

A Pilisszentivánnal közös finanszírozásban megvalósuló Lahner György utcai (Szentivánon Határ utcai) szilárd burkolatú útépítés szeptember 23-án kezdődött meg. A kivitelezést végző Stone Dekor Kft. elsőként a Huny köz felőli részen a szükséges víznyelő aknákat, csapadékvíz-

szikkasztókat és a csapadékvíz-elvezető csatornát készítette el. A teljes beruházás költsége bruttó 73 596 500 Ft, melyet Pilisvörösvár és Pilisszentiván önkormányzata fele-fele arányban finanszíroz. A kivitelezésnek szerződés szerint legkésőbb december végéig kell befejeződnie.

Megkezdődött a Báthory utcai útépítés

Szeptember 27-én a Báthory utcában is elkezdődtek az útépítési munkálatok. A kitűzés után az úttükör elkészítésével

folytatta a munkákat a kivitelezést végző Nadi Kft. A munkálatok során 385 méter szilárd útburkolatú út épül, melynek költsége bruttó 44 965 893 forint. A szerződés szerint az útnak november 21-ig kell elkészülnie.

Jól halad a szakorvosi rendelő épületének energetikai felújítása

A Szakorvosi Rendelőintézet energetikai korszerűsítése június 8-án kezdődött meg. A nyílászárók cseréje után az épület döntő hányadán elkészült a hőszigetelés is. A Búcsú tér és a mentőállomás felőli homlokzaton kész a glettelés és az ablakok, ajtók körüli élvédőzés, a klinkertéglalap-burkolatok ragasztása után következik majd a vakolás, színezés.

Az európai uniós pályázati támogatásból megvalósuló, bruttó 46,6 millió forint értékű energetikai korszerűsítés várhatóan november végére fejeződik be. ■

A POLGÁRMESTERI HIVATAL KÖZLEMÉNYEI

Tájékoztató

Tájékoztatom a lakosságot, hogy a **Központi Statisztikai Hivatal Pilisvörösvár településén 2017. október 2. és december 15. között** a háztartások életkörülményeinek feltárására irányuló, „Miből élünk?” című adatfelvételt végezi.

A lakosság kétféle módon válaszolhatja meg a kérdőívet:
- Interneten 2017. október 2–31. között.

- Személyes interjú választása esetén október 2. és december 15. között keresik fel a háztartásokat a kérdezők.

Az adatszolgáltatás önkéntes és név nélküli.

Az adatgyűjtést végrehajtó kérdezők fényképes igazolvánnyal rendelkeznek.

A Magyarországon felkeresendő 15 ezer háztartás kijelölése statisztikai módszerrel, véletlenszerű kiválasztással történik. Az adatfelvétellel kapcsolatban a <http://mibolelunk.ksh.hu> internetes oldal nyújt bővebb tájékoztatást, illetve hétfőtől csütörtökig 8.00 óra és 16.30 óra, pénteken 8.00 óra és 14.00 óra között a 06-80-200-766-os ingyenes zöldszámon lehet további felvilágosítást kérni a Központi Statisztikai Hivataltól.

Dr. Krupp Zsuzsanna jegyző

A 2017. október 23-i ünneppel kapcsolatos munkarendváltozásról a Pilisvörösvári Polgármesteri Hivatalban

Ezúton tájékoztatom Pilisvörösvár Város polgárait és minden kedves ügyfelünket, hogy a 2017. október 23-i munkaszüneti naphoz kapcsolódóan a polgármesteri hivatal munkarendje az alábbiak szerint alakul:

Október 23. (hétfő) nemzeti ünnep. A polgármesteri hivatal zárva tart.

Dr. Krupp Zsuzsanna jegyző

Tájékoztató a 2017. november 1-jei munkaszüneti nappal kapcsolatos munkarendről a Pilisvörösvári Polgármesteri Hivatalban

Ezúton tájékoztatom tisztelt ügyfeleinket, hogy **2017. november 1. napján** (szerdán) a polgármesteri hivatal **zárva tart.**

Dr. Krupp Zsuzsanna jegyző

Bursa Hungarica Ösztöndíjpályázat

Ezúton tájékoztatom Pilisvörösvár lakosságát, hogy Pilisvörösvár Város Önkormányzata a 172/2017. (IX. 28.) Kt. sz. határozatában döntött arról, hogy csatlakozik a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázathoz. A pályázati felhívás és a pályázati adatlap Pilisvörösvár Város honlapján (www.pilisvorosvar.hu) megtalálható. Felvilágosítás kérhető az alábbi telefonszámon: 26-330-233/129, illetve e-mailen: jakline@pilisvorosvar.hu.

Dr. Krupp Zsuzsanna jegyző

ÚTÉPÍTÉSEK, INGATLAN- GAZDÁLKODÁS, KITÜNTETÉSEK

INTERJÚ GROMON ISTVÁN POLGÁRMESTERREL

• Már jó ideje üresen áll a Fő utca 77. alatti ingatlan, melyet évekig a Raiffeisen Bank bérelt az önkormányzattól. Több próbálkozás is volt az ismételt bérbeadásra, de eddig sikertelenül. Most azonban úgy tűnik, sikerül kiadni a frekvenciált helyen lévő ingatlant. Kivel, milyen céggel sikerült megállapodást kötni?

Tekintettel arra, hogy az előző pályázati fordulót a komolytalannak tűnő pályázatok miatt a képviselő-testületnek eredménytelenül kellett nyilvánítania, augusztus 15-én új bérleti pályázati felhívást tettünk közzé az ingatlan bérbeadására. Az ajánlatokat szeptember 15-én 9 óráig lehetett leadni. Az épület bérbevételére most két érvényes és egyben komoly ajánlat érkezett. A szeptember 28-i képviselő-testületi ülésen alapos és hosszas meghallgatások után, zárt ülés keretében mérlegeltük a két pályázat előnyeit és hátrányait, az esetleges szerződés-kötési kockázatokat. Végül a képviselő-testület úgy döntött, hogy a Chimpex Hungária Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. pályázatát hirdeti ki nyertesnek. A bérleti szerződést terveink szerint október 10-én kötjük meg, és azon a napon sor kerül az ingatlan birtokbaadására is.

• Milyen feltételekkel adják bérbé az épületet?

A havi bérleti díj 315 000 forint. A szerződést határozatlan időre kötjük meg, négyéves felmondási moratóriummal. Ez utóbbi azt jelenti, hogy ezen időszak alatt a bérlő rendes felmondással nem szüntetheti meg a bérleti jogviszonyt, vagy ha mégis, akkor köteles a négyéves időszakra vonat-

kozó bérleti díjat egy összegben megfizetni az önkormányzat számára.

• Milyen tevékenységet folytat majd az épületben a bérlő?

A bérlő bolti vegyes kiskereskedelmi tevékenységet folytat, és elsősorban szárazárut, tartós, csomagolt élelmiszert, termékeket árul majd a boltban. Tehát nem klasszikus értelemben vett közértet fog működtetni, nem árul majd friss árut.

• Mit lehet tudni még a cégről?

A Chimpex Hungária Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. 1997-ben alakult meg, s azóta is nyereségesen és sikeresen működik. Jelenleg összesen öt (Budapesten négy, Piliscsabán egy) vegyeskereskedés-üzletük és több logisztikai raktáruk van, ahonnan multinacionális cégeknek és pilisvörösvári élelmiszerüzletekbe is szállítanak termékeket. Az üzleteikben kizárólag előre csomagolt, tartós élelmiszerek kaphatók (kávé, tea, édesség stb.). A cég székhelye a Bécsi úton található. A pilisvörösvári bolt a hatodik üzletük lesz, amelyben előreláthatólag öt személyt alkalmaznak majd, akik a terveik szerint helyi lakosok lesznek.

• Mikor nyit majd az üzlet?

Az ingatlan minimális belső átalakítása, valamint a szakhatósági engedélyek és a működési engedély beszerzése kb. két hónapot vesz majd igénybe, így az üzlet várhatóan december közepe táján nyílik majd meg.

• Újabb lépést tett az önkormányzat a Nagy-tó körüli sétány és futópálya megvalósítása felé. Hol tart most az ügy?

Ennek a nagy léptékű fejlesztésnek az előkészítésén már több mint másfél éve dolgozunk. Közel egy évet vett igénybe az öt bányató körüli teljes terület fejlesztési koncepciótervének elkészítése, melyet a képviselő-testület az idén januárban fogadott el. Ezen koncepcióterv alapján kezdhettük meg a Nagy-tó körüli sétány és futópálya kiviteli terveinek elkészítését, amely újabb fél évet vett igénybe. Az elkészült kiviteli tervet a legutóbbi, szeptember végi ülésen fogadta el a képviselő-testület azzal, hogy a tervet a Horgász soron, illetve a Horgász sor és Vájár utca közötti szakaszon a közterület határának kitzésését követően, a kitzés eredményének figyelembevételével kell majd véglegesíteni.

• Mit tartalmaz konkrétan a terv?

A terv szerint a pontosan 1 kilométer hosszú sétány egy 2 méter széles aszfaltburkolatos sétálóútból és egy 1 méter széles rekortán burkolatú futópályából áll majd. A futópálya a sétálóút belső ívén halad. A sétány védelmét és használhatóságát pollerek, parkbútorok, korlátok, hulladékgyűjtő edények biztosítják, és kiépül a sétány mentén a közvilágítás is. A terv tartalmazza a Városliget sétányt a Harcsa utcával összekötő útnak egy kisebb korrekcióját is annak érdekében, hogy ezen a helyen egy szabályos és biztonságos közlekedési csomópont alakuljon ki a sétány mellett.

• A kiviteli tervek elfogadása után mi lesz a következő lépés?

A terv véglegesítése után a hatósági engedélyeztetésre kerül sor. Ez újabb hónapokat

vesz igénybe, de közben elvégezzük a terület kialakításának előkészítő munkáit. A városgondnokság már meg is kezdte ezeket az elburjánzott aljnövényzet kivágásával. A terület megtisztítása után az engedélyhez nem kötött tereprendezési munkák elvégzése következik, s még ez évben szeretnénk elvégeztetni a sétányra merőlegesen lefutó utak meglévő csapadékvíz-elvezetésének átalakítását is, hogy mire a sétány építése sorra kerül, ezek már rendben legyenek.

• Mikorra valósulhat meg a tavak környéki terület fejlesztésének ezen lépcsője?

Nagyon bízom abban, hogy a 2018. évi költségvetésben biztosítani tudjuk majd a megvalósításhoz szükséges fedezetet. Ha így lesz, akkor a költségvetési rendelet február eleji elfogadását követően még 2018 februárjában szeretnénk a kivitelező kiválasztására a közbeszerzési eljárást megindítani, és az eljárás eredményes lefolytatása után a kivitelezést még a 2018. évben megvalósítani. Hogy a kivitelezés mennyi időt vesz majd igénybe, azt ma még nem tudom megmondani, ez a közbeszerzési ajánlati felhívás elkészítése, illetve az eljárás lefolytatása során fog kiderülni. A legszébb az lenne, ha az új létesítmény a 2018. évi Vörösvári Napok idejére elkészülhetne, de ez persze ebben a pillanatban még csak egy álom.

• Módosította a képviselő-testület az utcanevekre és házszámokra vonatkozó rendeletet. Mennyiben érinti ez közvetlenül a lakosságot, van-e valami fontos tudnivaló, változás ezzel kapcsolatban?

A módosítás lényegében csak a zártkerti ingatlanok tulajdonosait, illetve az ott élőket érinti. A módosítás lényege az, hogy a közterület- és városrésznevek, valamint a házszámok megállapításáról, illetve azok jelöléséről szóló 8/2003. (IV. 01.) önkormányzati rendelet hatálya mostantól Pilisvörösvár teljes közigazgatási területére, tehát a zártkertekre is kiterjed. (Eddig csak a beépítésre szánt területre terjedt ki.) A módosítás oka az, hogy a központi címregiszterről és a címkezelésről szóló 345/2014. (XII. 23.) Korm. rendelet 19. §-ában foglaltak miatt a jövőben a belterületi lakóingatlanokhoz hasonlóan a zártkertekben is helyrajzi szám helyett kizárólag házszám rögzítését teszi lehetővé a központi címregiszter (KCR).

A rendelet alapján a közeljövőben minden, a lakcímnnyilvántartásban helyrajzi számon nyilvántartott ingatlanban lakó, állandó lakcímmel rendelkező lakos házszám-megállapító határozatot fog kapni a polgármesteri hivaltól. (Fontos megjegyezni, hogy csak azon ingatlanok tekintetében áll fenn a jegyző címképzési kötelezettsége, melyen épület található.) Az ingatlan új címe az ingatlan-nyilvántartásban, a lakcím pedig a népszerűségi-nyilvántartási rendszerben külön kérés nélkül

átvezetésre kerül, a lakcímkártyát, illetve a forgalmi engedélyt pedig kérelemre, a jogerős házszám-megállapító határozat bemutatása és a korábbi igazolmányok leadása mellett a Pilisvörösvári Járási Hivatal Okmányirodája illetékmentesen kicseréli.

• A múlt hónapban részletesen beszámoltunk az útépitésekről, most csak annyit kérdeznék, hogy minden a tervek szerint halad-e?

Mindhárom helyszínen: a Kálvária utcában, a Báthory utcában és a Lahner György utcában is az ütemterveknek megfelelően haladnak a kivitelezési munkák.

A Kálvária utca felső (hídon túli) szakaszán a 325 méter hosszú, új aszfaltburkolatos út a Nadi Kft. kivitelezésében október 4-ére, hat héttel a teljesítési határidő előtt elkészült, és már át is adtuk a forgalomnak, bár a hivatalos műszaki átadás csak október 13-án lesz.

A Báthory utcában a kitűzés után jelenleg a földmunkák zajlanak, és várhatóan október 8-ig a teljes szakaszon el is készülnek, utána pedig kezdődik az útpálya rétegrendjének és az útszegélyeknek az építése. Ezek a munkák várhatóan 2 hetet vesznek majd igénybe. Sajnálatos dolog, hogy szándékunk ellenére a teljes útszakaszt most nem tudjuk megépíteni, mert az út szétépítéséhez szükséges területet néhány ingatlanulajdonos nem volt hajlandó leadni. Az eredetileg tervezett 501 méter helyett így most csak 385 méter utat tudunk megépíteni. Megépül a Nagy Imre utcától a 3583 hrsz.-ú ingatlanig terjedő 300 méteres szakasz, és a 3583 hrsz.-ú ingatlanról a 3573/2 hrsz.-ú ingatlanig terjedő 85 méteres szakasz, de jogi rendezetlenség miatt nem épül meg a 3583 hrsz.-ú ingatlan előtti szakasz, a 3573/2 hrsz.-ú ingatlan előtti szakasz, valamint a 3573/2 hrsz.-ú ingatlanról a 3574/3 hrsz.-ú, Szent Erzsébet utcáig terjedő szakasz. Ettől a szomorú közjátéktól függetlenül a munka itt is az ütemtervnek megfelelően halad, és az út várhatóan a szerződéses határidő előtt, tehát legkésőbb két hónapon belül elkészül.

A harmadik helyszínen, a Lahner György utcában is jól halad a munka. Már befejeződtek az út csapadékvíz-elvezetési munkái: elkészültek a szikkasztók, valamint a szikkasztókból a vizet elvezető csapadékcsonatorna is. Megtörtént az út első szakaszának a kitűzése, és megkezdődött az útszegélyek építése is. A munka itt is az ütemtervnek megfelelően halad, és ez az út is várhatóan a szerződéses határidő (december közepe) előtt elkészül.

• Mi a helyzet az óvodai fejlesztésekkel?

Még 2016 őszén adtuk be két pályázatot a Német Nemzetiségi Óvoda és a Ligeti Cseperedő Óvoda felújítására. Idén nyáron kaptuk a hírt, hogy a Német Nemzetiségi Óvodára vonatkozó pályázatot támogatták, és 16 739 593 forint vissza nem térítendő tá-

mogatást nyertünk. A felújítási projekt keretében a Rákóczi utcai óvodában már meg is történt a régi töredezett beton KRESZ-pálya aszfaltozása és felfestése. A Szechenyi utcai óvodában a vállalkozó október közepén kezdi meg az udvarfelújítási munkákat, a térköburbolatos és gumiburbolatos térkialakítást. A tervek szerint a munkák novemberben elkészülnek. A Rákóczi utcai óvoda kerítésfelújítására októberben írjuk ki a kivitelezői pályázatot, ez a munka várhatóan jövő tavasszal fog elkészülni.

Sajnos a Ligeti Cseperedő Óvoda felújítására benyújtott pályázatunk első körben nem nyert, pedig ott is sok munka lenne. A múlt héten alapos bejárást tartottunk a Zrínyi utcai épületben, és számba vettük az összes problémát. Ezeket most rangsoroljuk, s ha továbbra sem kapunk hozzá állami támogatást, akkor jövőre a szükséges felújításokat saját forrásból elkezdjük, s a rangsor alapján haladva, fokozatosan elvégezzük.

• Két Pilisvörösvárért emlékérem és egy posztumusz díszpolgári cím adományozásáról is döntött a testület. Kikre esett a választás, és mi alapján döntöttek?

A hatályos önkormányzati rendeletünk alapján évente egy díszpolgári cím, egy posztumusz díszpolgári cím, valamint két Pilisvörösvárért emlékérem adományozható. Az idei évben díszpolgári címre nem érkezett érvényes jelölés. Posztumusz díszpolgári címre két javaslat érkezett, közülük a képviselő-testület Mauterer Jánosnak, az egykori Mauterer zenekar (Maura Panda) alapítójának és vezetőjének szavazta meg a kitüntetést. Mauterer János több mint fél évszázados zenekarvezetői munkája, a pilisvörösvári német nemzetiségi fúvószenekar hagyományok ápolása, megőrzése és továbbfejlesztése révén kiemelkedő, a mai napig is érezhető, jótékony hatással volt településünk kulturális életére, annak fejlődésére, ezért kapja a díjat.

Pilisvörösvárért emlékérem adományozására két javaslat érkezett, s a képviselő-testület mindkét javaslatot nagy többséggel támogatta. Oláhné Szabó Anita hegedűtanár, a Cziffra György Alapfokú Művészeti Iskola igazgatója több évtizedes kiemelkedő zenepedagógusi és intézményvezetői munkájának elismeréseképpen részese a kitüntetésben, Manhertz István díszítoszobrásznak pedig a Pilisvörösvár közterein és egyházi ingatlanain társadalmi munkában, ingyenes felajánlasként elkészített és felállított szobraiért, valamint több évtizedes, kiemelkedő díszítoszobrászi tevékenységének elismeréseképpen adományoz Pilisvörösvárért emlékérmeket a képviselő-testület. A díjak átadása az október 23-i ünnepség keretében lesz a Művészetek Házában. Az ünnepségre mindenkit szeretettel várunk.

ÖNKORMÁNYZATI DÖNTÉSEK

2017. SZEPTEMBER 28.

Újra lesz bérlője a Fő utca 77.-nek

A képviselő-testület még augusztusban döntött arról, hogy 1500 Ft/hó/m² bérleti díjért

Dr. Phan Xuan Chi,
a Chimplex Kft. ügyvezetője

(azaz 306 200 Ft/hó alsó limitáron) meghirdeti bérbeadásra a Fő utca 77. szám alatti ingatlant, melyet korábban a Raiffeisen Bank bérelt. A kiírt határidőig két pályázat érkezett: az egyik a General Immo Ingatlanhasznosító Kft.-től, a másik a Chimplex Hungária Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.-től. Mindkét pályázat megfelelt a kiírásnak, s alapos mérlegelés után az önkormányzat a Chimplex Hungária Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.-nek adta bérbe a helyiséget, 315 000 Ft/hó bérleti díjért, határozatlan időre, 3 havi kaucióval és 4 év felmondási moratóriummal. A nyertes pályázó vegyes kiskereskedést fog nyitni az épületben. (163/2017. határozat – 7 igen, 5 nem)

Elkészült a Nagy-tó körüli sétány és futópálya kiviteli terve

2017 januárjában készült el a bányatavak körüli terület fejlesztésének tájépítészeti koncepcióterve. Márciusban a képviselő-testület úgy döntött, hogy a koncepcióterv alapján a CTB Mérnökiroda Kft.-vel a Nagy-tó körüli sétányra és futópályára

elkészíteti a részletes kiviteli terveket is. A tervek szeptember 4-ére elkészültek, és azokat a tervező a mostani ülésen részletesen bemutatta. A sétány a terv szerint egy 2 méter széles aszfaltburkolatos sétálóútból és egy 1 méter széles rekortán burkolatú futópályából áll. A terv tartalmazza a sétány védelmét és használhatóságát biztosító pollereket, parkbútorokat, korlátokat, hulladékgyűjtő edényeket stb., továbbá a közvilágítás kiépítéséhez szükséges közvilágítási terveket is. A tervezési feladat része volt a Városliget sétányt a Harcsa utcával összekötő út korrekciója is. A testület elfogadta a kiviteli tervet, azzal a kikötéssel, hogy azt a Horgász sori szakaszon, illetve a Horgász sor és Vájár utca közötti szakaszon a közterület határának kitzűzését követően, a kitzűzés eredményének figyelembevételével kell majd véglegesíteni. A sétány és a futópálya elkészítése előtt tereprendezéseket kell végrehajtani. A képviselő-testület felhatalmazza a polgármestert arra, hogy a terület-előkészítő munkákat (pl. a csapadékvíz-elvezetés átalakítása, az elburjánzott aljnövényzet kivágása stb.) megkezdje. (164/2017. határozat – 9 igen, 3 nem)

További egy ingyenes teremhasználati lehetőség a civil szervezeteknek

Mindazon pilisvörösvári civil szervezetek, akik rendszeresen, ingyenesen, az önkormányzat kérésére aktívan részt vesznek a városi rendezvényeken, mostantól évente

egy alkalommal egy belépődíjas rendezvényükön ingyenesen vehetik igénybe a Művészetek Háza színháztermét, így a rendezvény teljes bevétele az egyesületeknél maradhat. (165/2017. határozat – 10 igen, 2 tartózkodás)

Jutalom a rendőröknek és a polgárőröknek

A Vörösvári Napokon végzett áldozatos munkájukért a Pilisvörösvári Rendőrök 12 dolgozójának jutalmazásáról döntöttek a képviselők. A rend őrei fejenként 12 700 forint értékben Erzsébet-utalványt, az egység vezetője, Papik András körzeti megbízott 20 ezer forintot kap jutalomként. A polgárőrök munkájának elismeréseként, munkájuk megkönnyítésére CB-rádiók beszerzéséről döntött a testület, összesen kb. 100 000 forint értékben. A beszerzendő tíz készülékből 5-5 darabot kap majd a Pilisvörösvári Polgárőr Egyesület, illetve a Liget Polgárőr Egyesület. (166/2017. határozat – 12 igen)

Eladó ingatlan a Sirály utcában

Pályázatot írt ki az önkormányzat a Sirály utca 7202/3 hrsz. alatt található önkormányzati ingatlan értékesítésére. Az ingatlan alsó limitára 7 700 000 forint. (168/2017. határozat – 11 igen, 1 tartózkodás)

Új nevet kapott a „Liliom út”

A 6459 hrsz.-ú ingatlan tulajdonosa telemekalkitási eljárás során az ingatlanjának egy részét (6459/1 hrsz.) az önkormányzat részére ajándékozta közút kialakítása céljából. Mivel a kialakított közterület nem egy meglévő közterület folytatása, szükségessé vált az elnevezése. A szomszédos ingatlanok tulajdonosai ezt az utat maguk eddig „Liliom út”-nak hívták, de ilyen utca nem szerepel a pilisvörösvári utcanévjegyzékben. Van a jegyzékben egy „Liliom utca”, ami a város másik végén, a Budai útról nyílik. A „Liliom út” lakói tévesen ide vannak bejelentve. Tekintettel arra, hogy a szóban forgó új utca a Barackos utcából nyíló zsákutca, a testület „Barackos köz”-nek nevezte el. (169/2017. határozat – 12 igen)

Télre bezár a Tópart Halsütöde

A Tópart Halsütödét üzemeltető kft. ügyvezetője kérelmet nyújtott be az önkormányzatnak, miszerint az őszi-téli időszakban szüneteltetni szeretné a halsütöde működtetését. A területre vonatkozó bérleti szerződést – mely alapján havonta 150 000 forint bérleti díjat fizet – a bérlő nem mondaná fel, de a szüneteltetés idejére elbontaná a sütödét. A kérelmet figyelembe véve a képviselő-testület úgy módosította a bérleti szerződést, hogy minden év szeptember 30-ától a

következő év április 13-áig a létesítmények elbontásával és a működés szüneteltetésével a bérlő 15 000 forint/hó bérleti díjat köteles fizetni. (170/2017. határozat – 9 igen, 3 nem)

Szerződés módosítás a Báthory utcai útépítés kivitelezőjével

Módosítani kellett a testületnek a Nadi Építő Kft.-vel „Szilárd burkolatú utak” tárgyában kötött vállalkozási szerződését. Az útépítés tervezése közben kiderült ugyanis, hogy vannak az út nyomvonalában problémás ingatlanok: egy tulajdonos csak papíron adta le az úthoz szükséges területet, egy másik tulajdonos pedig – korábbi szóbeli ígérete ellenére – nem is volt erre hajlandó. Ezeket a részeket jelenleg nincs szabályos lehetőség az út megépítésére, ezért a testület egyelőre arról lemondott. A két említett ingatlan között azonban van 85 méter, ahol a tulajdonosok mindent megtettek az út megépülése érdekében: hivatalosan leadták a szükséges területeket, és hátrébb vonták a kerítéseiket. Ezen a szakaszon tehát minden további nélkül megépülhet az út. Fentiek miatt a közbeszerzési pályázat kiírásakor tervezett 501 méter helyett 300 m + 85 m, azaz összesen 385 méter út fog megépülni. A kivitelezési ár nettó 44 915 970 forint + áfa összege nettó 35 406 215 forint + áfa, azaz bruttó 44 965 893 forintra csökken. A hosszabb, 300 méteres szakasz végleges forgalomba helyezési engedélyt kap, míg a rövidebb, 85 méteres szakasz csak ideiglenest. (171/2017. határozat – 12 igen)

2018-ban is lesz Bursa Hungarica felsőoktatási ösztöndíj

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma megbízásából az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő a korábbi évekhez hasonlóan meghirdette a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer 2018. évi pályázati fordulóját, hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok felsőoktatási tanulmányainak támogatására. Pilisvörösvár Város Önkormányzata a tavalyi évhez hasonlóan ismét csatlakozott a Bursa Hungarica Ösztöndíjrendszerhez, és a 2018-as évre is 500 000 Ft-ot biztosít a pályázati rendszer keretében a szociálisan rászoruló felsőoktatási hallgatók támogatására. (172/2017. határozat – 12 igen)

Felterjesztés Pest megyei kitüntető díjakra

Pest Megye Önkormányzatának közgyűlése egyes kitüntető díjak alapításáról és adományozásáról szóló 6/2015. (V.11.) sz. rendelete értelmében javaslattelevi jog illeti meg a Pest megyében működő települési önkormányzatok képviselő-testületeit a rendeletben felsorolt 13 féle díj tekinté-

tében (Pest Megye Díszpolgára cím, Pest megyéért Emlékérem, Év Polgárőre Díj, Év Tűzoltója Díj, Nemzetiségekért Díj, Testnevelési és Sportdíj, Év Gazdálkodója Díj, Év Iparosa Díj, Év Kisvállalkozója Díj, Év Sportolója Díj, Év Legjobb Csapat Díj, Év Edzője Díj, Év Szabadidő és Sport Szervezete Díj). A díjakra olyan személyek vagy egyesületek terjeszthetők fel, akik megyei vagy országos szinten kiemelkedő teljesítményt nyújtottak, és Pest megyei egyesületben tevékenykednek vagy sportolnak. Pilisvörösvár Város Önkormányzata minden évben él a felterjesztés lehetőségével. Idén Év Polgárőre Díjra Steckl Mátyást, a Pilisvörösvári Polgárőr Egyesület tagját, korábbi elnökét, Év Sportolója Díjra pedig férfi utánpótlás korosztály kategóriában Fetter Erik hegyikerékpáros versenyzőt terjesztették föl. (173/2017. határozat – 12 igen, 174./2017. határozat – 12 igen) ■

Az ülésen hozott rendeletek:

28/2017. (IX. 29.) – Az egészségügyi alapellátás közzeteiről szóló 6/2005. (IV. 07.) önkormányzati rendelet módosítása

29/2017. (IX. 29.) – A közterület- és városrésznevek, valamint a házszámok megállapításáról, illetve azok jelöléséről szóló 8/2003. (IV. 1.) önkormányzati rendelet módosításáról

Egyéb határozatok:

161/2017. (IX. 15.) – A Budapesti Agglomeráció Területrendezési Terv terülpályájának véleményezéséről

162/2017. (IX. 25.) – A Pilisvörösvári Szakorvosi Rendelőintézet egészségügyi alapellátást biztosító helyiségeinek felújítására vonatkozó pályázat hiánypótlásáról

167/2017. (IX. 28.) – A Mátyás király utca és a Nagy-tó közötti zárt csapadécsatorna és a Tó-dűlői záportározó megépítésének támogatására vonatkozó nemzetgazdasági minisztériumi pályázat benyújtásáról szóló 153/2017. (IX. 07.) Kt. számú határozat kiegészítéséről

A képviselő-testület által hozott határozatok és rendeletek megtalálhatóak a városi honlapon (www.pilisvorosvar.hu / Vörösvári vagyok / Önkormányzati dokumentumok)

TESZEDD

Összefogással takarították a határt

Az Országos Hulladék Ügynökség által indított országos „TeSzedd” akcióhoz negyedszer kapcsolódva Pilisvörösvár Város Önkormányzata, Solymár Önkormányzata és a Szebb Környezetünkért Egyesület 2017. szeptember 16-án, szombaton szemétyűjtést szervezett a város két pontján.

A korábbi évek tapasztalataira támaszkodva hirdették meg a helyi szervezők a szemétyűjtést a szombati napra, számítva elsősorban a lakosság, az oktatási intézmények diákjai és a civil szervezetek részvételére.

Az akció egy nyitott helyszínén: a Cigány-tó felett, a szennyvíztisztító és a Szelhegy vasúti megálló között, és egy zárt helyszínén: a Tó dűlőnél folyt. Az akció keretében csak kisebb méretű, a szervezők által kiadott zsákba tehető szemetet lehetett gyűjteni, építési törmelék, törött üvegeket, veszélyes hulladékot nem. Szombat délutánig összesen 320 zsáknyi szemet gyűlt össze, amelynek elszállításáról az országos szervezők gondoskodtak.

Temesvári Anna, a Szebb Környezetünkért Egyesület elnöke, az akció koordinátora az idei gyűjtés tapasztalatait így össze-

gezte: „Az idei akciót nagyon megzavarta a kedvezőtlen időjárás, a szombati eső, viszont eddig nem volt példa arra, hogy két település határán két önkormányzat és egy civil szervezet együtt szervezze meg egy illegális hulladéklerakó felszámolását. Fontos az is, hogy legyen, aki a zsákba nem szedhető hulladékot elszállítja, így valóban megtisztul az adott terület, ezt is vállalta a pilisvörösvári és a solymári önkormányzat. Csütörtökön a Tó dűlőnél a Schiller gimnázium kollégiumának diákjai dolgoztak, teljesítve a Zöld Kollégium programjában tervezett vállalásukat.”

A Szebb Környezetünkért Egyesület köszönetet mond az országos szervezőknek, az OKTF-nek, Pilisvörösvár Város Önkormányzatának, Solymár Önkormányzatának, a Friedrich Schiller Gimnáziumnak, az egyesület tagjainak és magánszemélyeknek, akik helyben is si-

keressé tették az „Önkéntesen a tiszta Magyarországért!” akciót. További részletek, fotók a www.tegyvalamit.hu honlapon és a Facebookon.

Szebb Környezetünkért Egyesület

A POLGÁRMESTERI HIVATAL KÖZLEMÉNYE

Rend a lelke mindennek

Az elmúlt időszakban már több alkalommal írtunk illegális hulladéklerakással kapcsolatos tájékoztatókat, felhívásokat, de sajnos azt tapasztaljuk, hogy még mindig vannak olyan emberek, akik a hulladéktól a természetet károsítva szabadulnak meg, vagy esetenként saját ingatlanaikon halmozzák fel. Természetesen mind a két megoldás szabálytalan, esztétikailag zavaró, valamint környezet- és egészségkárosító hatása van.

Nyomatékosan felhívom az érintettek figyelmét arra, hogy a közösségi együttélés alapvető szabályairól, valamint ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről szóló 8/2017. (II. 27.) önkormányzati rendelet alapján minden esetben közigazgatási eljárást folytatunk le azon szabályszegőkkel szemben, akiknél a közterület-felügyelői intézkedés nem vezet eredményre, illetve az elkövetett jogsértés súlya azt indokolta teszi. Ezekben az esetekben nem tekintünk el a közigazgatási bírság kiszabásától, sőt amennyiben a jogsértés tovább folytatódik, ismételt és magasabb összegű bírságot szabunk ki.

Tájékoztatom az állampolgárokat, hogy kiemelt figyelmet fordítunk a köztisztaság megóvására vonatkozó szabályok betartására. Itt emelnék ki néhány leggyakrabban előforduló jogsértést:

- Közszolgáltatással ellátott területen a kötelező közszolgáltatást nem veszi igénybe (nem fizet szemétszállítási díjat).

- A hulladékot a gyűjtés, lerakás szabályaitól eltérő módon felhalmozza, raktározza, ellenőrizetlen körülmények között elhelyezi, kezeli vagy elhagyja, azaz illegálisan lerakja valahol.

- A tulajdonában vagy a használatában álló telken, udvaron, egyéb ingatlanon nem gondoskodik az elszaporodott rovarok vagy rágcsálók irtásáról, illetve nem gondoskodik az ingatlan karbantartásáról, a gyomtól és gáztól történő megtisztításáról.

A felsorolt jogsértések esetén természetes személy esetén kétszáz ezer forintig, jogi személy és jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet esetén egymillió forintig terjedő közigazgatási bírság szabható ki.

Gyakran előforduló jogsértések közé tartozik még a közterületek rendjére vonatkozó szabályok megsértése is, ugyanis sokan a közterületet a jogszabályban meghatározott rendeltetésétől eltérően, a jogszabályban előírt engedély, hozzájárulás vagy megállapodás nélkül használják. Ezekben az esetekben szintén a fenti bírságösszegek szabhatóak ki.

A polgármesteri hivatal a közösségi együttélés szabályainak betartását folyamatosan ellenőrzi, és a fenti önkormányzati rendelet alkalmazásával igyekszik rábírní a szabályszegőket a jogkövető magatartásra, mert mint tudjuk, rend a lelke mindennek!

*Dr. Krupp Zsuzsanna
jegyző*

A POLGÁRMESTERI HIVATAL KÖZLEMÉNYEI

Felhívás helyi iparüzési adóbevallási kötelezettségüket nem teljesítőknek

Ezúton hívom fel **tisztelt vállalkozóink** figyelmét, hogy a hivatal adócsoportja megkezdte a 2016. évi iparüzési adóbevallásukat nem teljesítő adóalanyok felszólítását.

Amennyiben az iparüzési adóbevallás benyújtását **2017. május 31-ig elmulasztották**, akkor kérem, hogy azt felszólításunkra az önkormányzat adócsoportja felé mielőbb teljesíteni szíveskedjenek, ellenkező esetben az eredménytelen felszólítás után mulasztási bírság kiszabására kerül sor.

A 2016. évre vonatkozó iparüzési adóbevallási nyomtatvány a www.pilisvorosvar.hu weboldalon a **Vállalkozó vagyok / Nyomtatványok** vagy a Vörösvári (környékbeli) vagyok / Polgármesteri Hivatal / Letölthető dokumentumok / Gazdálkodási osztály dokumentumainál tölthető le.

2017. január 1-től lehetőség van arra, hogy az adózók az állandó jellegű helyi iparüzési adóról szóló bevallásukat a **2016. adóév vonatkozásában a 16HIPA elnevezésű nyomtatványon a NAV felé teljesítsék**. A NAV az adóbevallást tartalmi vizsgálat nélkül, elektronikusan továbbítja az adóalany által megjelölt székhely, telephely(ek) szerinti önkormányzati adóhatóságnak.

Az adózónak a helyi iparüzési adót – függetlenül attól, hogy adóbevallását a NAV-on keresztül nyújtotta be – **az önkormányzati adóhatóság iparüzési adó számlájára kell megfizetnie**.

A helyi iparüzési adó pótlólagos megfizetése átutalással is teljesíthető az alábbi, Sberbank Magyarország Zrt.-nél vezetett számlaszámra:

**IParüzési adó beszédési számla:
14100024-11787949-30000001**

A helyi iparüzési adó mértéke változatlanul: **1,55%**.

Dr. Krupp Zsuzsanna jegyző

Mulasztási bírság a kommunális adóbevallásukat nem teljesítőknek

Ezúton tájékoztatom **tisztelt adózóinkat**, hogy Pilisvörösvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a helyi adókról szóló 23/2008. (XI. 26.) önkormányzati rendeletének módosításával **2012. január 1. napjától bevezette Pilisvörösváron a magánszemélyek kommunális adóját, mellyel kapcsolatos bevallás benyújtásának határideje 2012. január 15-én lejárt**.

Fenti határidő azon ingatlanulajdonosokra, vagyoni értékű jog jogosítottjaira vonatkozott, akik a magánszemélyek kommunális adójának bevezetését (2012. január 1.) megelőzően már rendelkeztek az említett jogokkal ingatlanjuk felett.

Amennyiben egy magánszemély 2012. január 1-jét követően vált az ingatlan tulajdonosává vagy vagyoni értékű jog jogosítottjává, úgy adófizetési kötelezettsége a következő év január 1-től indul, s a bevallást ennek az évnek január 15. napjáig kell benyújtani.

Ismételten felhívom azon ingatlanulajdonosok figyelmét, akik bevallási kötelezettségüknek felszólításunk ellenére sem tettek eleget, hogy a bevallást az önkormányzat adócsoportja felé mielőbb nyújtsák be, ellenkező esetben az eredménytelen felszólítás után mulasztási bírságot számolunk fel.

A mulasztási bírság összege mindaddig duplázódik, míg az adóalany bevallási kötelezettségének a bírsághoz mellékelt bevallási nyomtatványon eleget nem tesz. A mulasztási bírság megfizetése önmagában nem helyettesíti az adó bevallását és a kommunális adó megfizetését.

A bevallási nyomtatvány, illetve a több tulajdonos esetén megköthető megállapodás a www.pilisvorosvar.hu weboldal **Vörösvári (környékbeli) vagyok / Polgármesteri Hivatal / Letölthető dokumentumok / Gazdálkodási osztály** dokumentumainál kitölthető vagy letölthető. A bevallást elektronikusan csak kitölteni lehet, beküldeni online nem. Az eredeti aláírással ellátott bevallás adócsoportunkhoz ügyfélfogadási időben vagy a hivatal földszintjén található ügyfélszolgálathoz ügyfélfogadási időn kívül is benyújtható.

A **kiszabott bírság**, illetve a **kommunális adó** megfizetése átutalással is teljesíthető az alábbi, Sberbank Magyarország Zrt.-nél vezetett számlaszámokra:

**Bírság számla:
14100024-11787949-37000002**

**Magánszemélyek kommunális adója:
14100024-11787949-42000008**

Kérdéseikkel forduljanak bátran a polgármesteri hivatal adócsoportjának kollégáihoz, akiket telefonon a 06-26-330-233/108, 109, 110, 111-es mellékeken érhetnek el. Személyesen ügyfélfogadási időben (hétfőn 13:00–17:00-ig, szerdán 8:00–12:00 és 13:00–17:00-ig) a Pilisvörösvári Polgármesteri Hivatalban kérhetnek segítséget.

Dr. Krupp Zsuzsanna jegyző

A zöldhulladék-égetés szabályairól

Tájékoztatom a lakosságot, hogy 2017. március 1. napjától a **helyi környezet védelméről, a közterületek és az ingatlanok rendjéről, a település tisztaságáról és a szervezett hulladékkezelési közszolgáltatás kötelező igénybevételéről** szóló 3/2015. (II. 06.) önkormányzati rendelet alapján **avart és kerti hulladékot csak október 1. és november 30. között, valamint március 1. és május 15. között, pénteki napokon, 12.00 órától 20.00 óráig, jól kialakított tűzrakó helyen és telken szabad égetni úgy, hogy az az emberi egészséget és a környezetet ne károsítsa, és az égetés hősugárzása kárt ne okozzon**.

Az égetendő kerti hulladék nem tartalmazhat más kommunális, illetve ipari eredetű hulladékot (PVC, veszélyes hulladék).

A szabadban tüzet gyújtani, tüzelőberendezést használni csak úgy lehet, hogy az a környezetére veszélyt ne jelentsen.

A szabadban a tüzet és az üzemeltetett tüzelőberendezést őrizetlenül hagyni nem szabad, s veszély esetén, vagy ha arra szükség nincs, a tüzet azonnal el kell oltani.

A tüzelés, illetve a tüzelőberendezés használatának színhelyén olyan eszközöket és felszereléseket kell készenlétbe helyezni, amelyekkel a tűz terjedése megakadályozható, illetőleg a tűz eloltható.

A hatóságilag elrendelt általános tűzrakási tilalom alól a jelen rendelet nem ad felmentést.

Felhívom a lakosságot figyelmét arra, hogy aki a fenti szabályokat megszegi, azzal szemben a **közösségi együttélés alapvető szabályairól, valamint ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről** szóló 8/2017. (II. 27.) önkormányzati rendelet alapján a közterület-felügyelő helyszínbírságot szabhat ki, vagy hatósági eljárás lefolytatására kerül sor, melynek kapcsán a szabályszegő természetes személy esetén kétszázezer forintig, jogi személy és jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet esetén kétfélmillió forintig terjedő közigazgatási bírsággal sújtható.

Kérem a tisztelt lakosságot az önkormányzati rendeletekben foglalt betartására, mert az őszi időszakban a közterület-felügyelők fokozottan ellenőrzik a zöldhulladék-égetés betartásának szabályait.

Dr. Krupp Zsuzsanna jegyző

ÚJ KÖNYVEK

A VÁROSI KÖNYVTÁRBAN

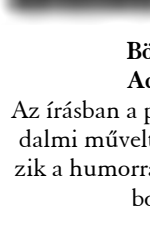
Shrabani Basu:
Viktória királynő és Abdul

A királynő legközelebbi barátjának igaz története. Betekintést nyerünk Viktória királynő hosszú uralkodásának talán legbotrányosabb évtizedébe.

M. C. Beaton:
Agatha Raisin és a nyársat nyelt rendőr
A vidék csodás hangulata, elképesztő fordulatok egy humoros detektívtörténetben.

Stephen King: **Az**
A szerző vérfagyasztó regénye gyerekkorról, felnőttiségről, pénzről, szegénységről, az életről.

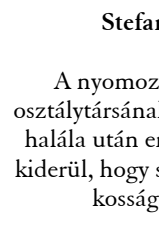

Bődöcs Tibor:
Addig se iszik

Az írásban a páratlan irodalmi műveltség találkozik a humorról, Karinthy boncasztalán.

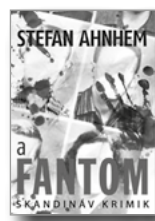

Guillaume Musso:
Holnap
New Yorkban játszódó romantikus szerelmi történet izgalmas rejtélyekkel. A francia regényíró legújabb sikerkönyve.

Stefan Ahnhem:
A fantom

A nyomozó saját, régi osztálytársának titokzatos halála után ered. Hamar kiderül, hogy sorozatgyilkosságról van szó.

Grecsó Krisztián:
Harminc év napsütés
Felidézett személyes emlékek, nagymamáról, karácsonyokról, vágjakról, az otthonért való küzdelmeinkről.

SZÜRETI FELVONULÁS

2017

A hagyományokhoz híven az idei évben is megrendezésre került a szüreti felvonulás, valamint az esti bál. A csoportok már hetekkel a rendezvény előtt elkezdtek készülni. Mindenki gondosan készítette a viseletét, csinosítgatta járművét, a felvonuló csoportok előkeresték tábláikat. A Werischwarer Heimatwerk tagságából vállalták idén is a bírói és bírónéi tisztséget. A bíróné Breier Katalin, a bíróné pedig völgyénye, Bátai Bence volt, így idén valóban közeli kapcsolat volt a bíró és a bíróné között. A kisbírói szerepben idén is Steckl Bálintot láthattuk. Az ünnepi hintót ismét Piehl János úr ajánlotta fel, ezúton is hálásan köszönjük neki!

A felvonuló csoportokat a hagyományokhoz híven a Búcsú tere várta, ahonnan 15:00-kor szépen rendezett sorokban tudtunk elindulni. Idén kis változást vezettünk be az előző évek észrevételei miatt. A lovasok és traktorosok, valamint a lovas kocsival érkezők a menet végén tudtak vonulni, a gyalogosok zavartalan közlekedése érdekében. Idei évben külön kiemeltük és kértük, hogy a felvonuló csoportok mindenképpen népviseletbe öltözve vonuljanak. Az előző évek negatív tapasztalatán igyekeztünk változtatni azzal, hogy a nem viseletben érkezőket külön csoportba soroltuk, hogy egy szép, esztétikus sort tudjanak a különböző nemzetiségi csoportok alkotni. Az előző évekhez képest úgy érezzük, idén pozitívabban zajlott a menetben vonulás. Bízunk benne, hogy az óvodások hozzátartozói is érzékelték a javulást, és a jövőben egyre többen kísérik távolabbról a rendezett csoportban felvonuló gyermekeket.

Bár kisebb kocsin, de az idei évben is felvonult a Kertbarát Kör a szüreti koszorúval. A különböző egyesületek és csoportok egyaránt nagy számban képviseltették magukat. Nagy örömmünkre szolgált, hogy idén már több csoport vonult a menetben énekelve és táncolva, ezzel emelve a multság színvonalát. Külön köszönet illeti a Stube vezetőit és dolgozóit, akik idén is egyedüli vendéglátóként kínálták itallal a vonuló felnőtteket és gyerekeket, ezzel éltetve ezt a régi, szép hagyományt. Szép szokás, amikor magánházaiknál is készülnek kis süteménnyel és itallal, mellyel kínálják a házuk előtt

elvonuló menetet. Bár csak néhányan voltak, de bízunk benne, hogy példájuk mást is ösztönöz a következő évben.

A Fő utca kisebb távon történő használata érdekében az idei évben a Fő térről nem a Fő utcára kanyarodtunk, hanem mellékutcákon kerülve érkeztünk a Szent Erzsébet utcába, ahonnan a megszokott módon haladt tovább a menet a Zeneiskola udvaráig. Az udvaron történő fejlesztések miatt a hasznos tér lényegesen lecsökkent, így a sátor helye is átkerült. Az újonnan épített térköves parkoló adott helyet a rendezvénysátornak. A füves rész is csökkent, így a traktorok és lovas kocsik nem jöhettek már be az udvarra a gyalogosok zavartalan közlekedése érdekében.

A sátorba megérkezve a Kákics zenekar műsora fogadta a vonulókat. Előadásuk közben a kisbíró invitálása következett. Mondandója végén felkérte polgármester urat, hogy adja át a bírónak városunk kulcsát, a hatalom jelképét. Ezután a zenekar tovább játszott. A délután folyamán fellépett a Pilisszentiváni Német Nemzetiségi Táncsoprot, a Rozmaring Táncsoprot, a Pilisvörösvári Német Nemzetiségi Táncsoprot, a Netz táncprodukció tagjai, valamint a Triola Gyerekház kis táncosai. Őket követte a Werischwarer Heimatwerk táncos-énekes produkciója, a sort pedig a Trina zenekar tagjainak fiatalos előadása zárta. A nap végén a Werischwarer Burschen zenekar adta a talpalávalót a szüreti bálon.

Művészetek Háza

Képgaléria a 14. oldalon

**KLÍMA ÉS GÁZKÉSZÜLÉK TECHNOLÓGIA
NYÁGAI ZSOLT**
Telefon: 30/ 961 4 961 E-mail: klima@pro.hu
PILISVÖRÖSVÁR, SZABADSÁG U. 122.

KLÍMABERENDEZÉSEK:
-KARBANTARTÁSA, TISZTÍTÁSA, JAVÍTÁSA
-ELŐCSÖVEZÉSE, FELSZERELÉSE, BEÜZEMELÉSE
CIRKÓ, KAZÁN, BOJLER, KONVEKTOR:
-KARBANTARTÁSA, TISZTÍTÁSA, JAVÍTÁSA

**GAZDASÁGOS ÉS BIZTONSÁGOS ÜZEMELTETÉSHEZ
ÉVENKÉNTI KARBANTARTÁS, TISZTÍTÁS AJÁNLOTT!**

MARCSI BUTIK

Solymár turista u 9.

Nyitvatartás:

K-P 14-19:00, Szo 9-14:00

Megérkeztek a női télikabátok és dzsekik, nadrágok, pulóverek!

Kapható férfi meleg tréningruha, alkalmi és gyászruhák továbbra is, és sokminden más kedvező áron.

ELADÓ TELEK

Sirály utca 7202/3 hrsz.

~ 1360 m² alapterületű, kert megnevezésű telek. A közművek az ingatlan előtt megtalálhatók.

7 700 000 Ft

Információ: 06-26-330-233 / 152-es mellék

PILISVÖRÖSVÁRI CUKRÁSZDA
ÉS ÉDESSÉGBOLT

ÜZLETVEZETŐ- HELYETTEST

KERES AZONNALI KEZDÉSSEL.

Nyitva tartás

a hét minden napján 9h–19h-ig.

Munkaidő heti 4 nap.

Feladatok:

- vendégek kiszolgálása
- az üzlet teljes napi működésének lebonyolítása
- kasszakezelés, számlairás, árurendelés, leltározás
- HACCP rendszer működtetése
- nyitási, zárási teendők
- beosztás készítés, új dolgozók betanítása

**Jelentkezés fényképes önéletrajzzal:
allas@szamos.hu címre.**

2017. NOVEMBER 11. EGÉSZSÉGNAP

Művészetek Háza, Pilisvörösvár, Fő u. 127.

SZÍNHÁZTEREM

- 10:00 - Medveczky Kata: Hogyan neveljük lelkileg egészséges gyermeket a 21. században?
- 11:00 - Dr. Guseo András: „Autoimmunra esszük magunkat”
- 12:00 - Kertész Nikoletta Zita: Soha többé autizmus: Az autizmus és egyéb viselkedési zavarok, betegségek gyógyítása egy édesanya szemével
- 14:00 - Rákóczi Balázs: Neurofeedback ILF tréning
- 15:00 - Eckhart Erzsébet: Komplex életmód- és tápanyag-terápia (1., 2. rész)
- 17:00 - Gyöngyösi Sándor: Gyógygombák bio természetése és hatásai az emberi szervezetre

2. ELŐADÓ

- TSMT – elméleti, majd gyakorlati előadás
- Craniosacralis terápia
- Tomatis-terápia
- Kapcsolati fejlesztés – Szociális, kommunikációs, játékalapú fejlesztési módszer
- Bowen-terápia

3. ELŐADÓ

- A fermentálás egészsége
- Foodtest ételintolerancia-vizsgálat
- Földünk-testünk egészsége: ökológia-ökológia
- Elektroszmog – Hogyan hatnak mindennapi életünkre, testi-lelki egészségünkre a körülöttünk lévő elektronikai eszközök
- Miért fontos a tudatos mozgás, sport

4. ELŐADÓ

- Integrált thai-chi
- Gyermekjóga
- Kismamajóga

5. ELŐADÓ

- Spirituális választéria
- Foodtest ételintolerancia-vizsgálat és dietetikai tanácsadás
- Elektroszmog-bemérés (előzetes regisztráció szükséges.)

A részleteket kövesse nyomon a honlapon és a Facebookon

VÁSÁROLHATÓ TERMÉKEK

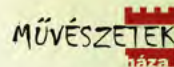
- Gyöngyösi Sándor – Ganoderma biogomba termékek, bio zöldség- és gyümölcskoncentrátumok
- Fermentált zöldségek
- HerbsGarden natúrkozmetikumok

EGYÉB LEHETŐSÉGEK

- Katalógus és szórólap asztal
- „Töltsd fel” Mindenmentes kóstoló asztal
- Ökológia-ökológia tanácsadás
- Egész napos gyermekfelügyelet

BELÉPŐ ÁRA: **800 FT** (18 ÉV ALATTIAKNAK INGYENES!)

TÁMOGATÓK

• Teich Bernadett – Neurofeedback tréner

SOLYMÁR ARANYKORONA HOTEL VENDÉGLŐBE

férfi, női szakképzett felszolgálót;
felszolgálónak tanuló,
éttermi kisegítőt;
pultost alkalmaznánk.

Részünkről korrekt hozzáállás:
időbeosztás, munkabér, bejelentés

Fényképes önéletrajzot a
koronaa@t-online.hu címre
várunk, vagy érdeklődni lehet
a **06 26 360047**-es telefonszámon.

Aranykorona Vendéglőbe

HIRDETÉSFELVÉTEL

A VÖRÖSVÁRI ÚJSÁGBA:

06-30/228-0262, ujsag@pilisvorosvar.hu.

A következő lapzárta: november 1. szerda

SZÜRETI FELVONULÁS ÉS MULATSÁG

Szöveg a 12. oldalon

Az idei október 23-ai városi ünnepségen az önkormányzat Pilisvörösvárért Emlékéremmel tünteti ki a 79 esztendőes Manhertz Istvánt, helyi díszítőszobrász mestert, aki számos szobormásolatot készített már környékbeli településeknek, így több alkotása látható Vörösváron is, amelyek szebbé, lakhatóbbá, rangosabbá teszik lakhelyünket. A mesteremberrel vörösvári lakásán volt módunk beszélgetni, stílusosan egy Szűz Mária-szobor előtt, amely a család konyháját díszíti és István keze munkáját hirdeti.

Manhertz István egy szobormásolat mellett a kertjében, amelyet egy pilisvörösvári rajztanár, bizonyos Zimányi Ernő készített el eredetileg

A DÍSZÍTŐMESTER

• Talán nem vagyok egyedül vele, de csak sejtéseim vannak arról, hogy pontosan mivel is foglalkozik egy díszítőszobrász...

Elsősorban a tervezők által megálmodott épületdíszítő elemeket – például stukkókat, ablakkereteket vagy különféle konzolokat – alkotunk, ami mellett belefér a munkánkba a szobormásolás vagy a különféle helyreállítási munkálatok. Érdeemes megemlíteni, hogy a második világháború után nagy szükség volt a hozzánk hasonló mesterekre, mert ők tudták úgymond látszólag „helyrefofzni” a harcok során megsérült épületeket. Ha egyszerűen akarunk fogalmazni, akkor mondhatjuk, hogy ez is egyfajta alkotó munka, ahonnan az ügyesebbek számára egyenes út vezet a szobrászművészet irányába.

• Miként lett önből díszítőszobrász?

Tizennégy éves korban az ember még nem igazán tudja, hogy mivel is akar majd a jövőben foglalkozni, én is így voltam mindezzel. A nálam két esztendővel idősebb bátyám akkoriban éppen az emlegetett mesterséget tanulta segédként, s végül a nagybátyám tanácsára én is követtem őt.

• Együtt is dolgoztak a későbbiekben?

Igen, nagyon szerencsés helyzetben voltunk, mert kölcsönösen tudtuk segíteni egymás munkáját. Egy-két évet leszámítva – amelyek során másmilyen munkával kerestük meg a kenyerre valót – majdnem hatvan éven keresztül dolgoztunk együtt, ami nagyon fontos a számomra. Nekem például volt olyan időszak az életemnek, amikor műkövel, azon belül is főként kerítésekkel és sírkövekkel foglalkoztam.

• Miként tért vissza a díszítőszobrászathoz?

Az utóbbi dolog nagyon nehéz munka volt, amit bár bírtam fizikailag, de egy idő után az alapanyagbeszerzés igen nehéz-zé vált. Négy év után a bátyám tanácsára kerültem egy képzőművészeti kivitelező céghez, akik egyből a testvéremnek is állást ajánlottak, amelyet ő kis gondolkodás után el is fogadott. Azok után – kis túlzással élve – kézen fogva jártunk reggel munkába, majd este haza. Mindemellett én a másodállásomat is megtartottam, mert mindig volt olyan munka, amit itthon is meg tudtunk csinálni, mert mi mindig segítettük egymást. A rendszerváltozással véget ért a kivitelezőnél lévő munkánk, s utána saját vállalkozásba kezdtünk.

• Merrefelé láthatók díszítőszobrász munkái a Manhertz testvéreknek?

Dolgoztunk például Sopronban, ahol számos restaurálást végeztünk. Részt vettünk

a büki Szapáry-kastély vagy a Vas megyei Széchenyi-kastély belső restaurálásában. 1972-től tíz éven át jártunk telente Keszthelyre a Festetics-kastély termeit felújítani. 1978-ban dolgoztunk elsőként külföldön, Ausztriában, ahol a magyar nagykövetség tulajdonában álló, műemlék ingatlanon belül voltak feladataink, amiből végezetül öt éven át húzódó, teljes felújítás lett. Az utolsó időszakban már a gyermekeink is bekapcsolódtak a bécsi követségi munkába. Attól kezdve folyamatosan együtt dolgoztunk olyan helyeken, mint például a Magyar Állami Operaház teljes felújításán, a soproni járási hivatal épületének egész mennyezetén, a Szent István-bazilika belső kupolájának restaurálásán, kőrestaurálás során pedig a Margit híd pillérein és számtalan középületen is. Külföldön is dolgoztunk: Németországban Berlinben, Belgiumban pedig a királyi palotában és egyéb műemlék épületen.

• Mely szobormásolatok köthetők az ön nevéhez, amelyek jelenleg is láthatók Pilisvörösváron?

Harmincöt évig voltam képviselő-testületi tag a bányatelepi kápolnában, így a külső-belső felújításában közreműködtem. Felügyeltem a térburkoló kövek lerakását az udvaron és a parkolóban. A bejárati ajtó fölötti ólomüveg ablak tervezését is

segítettem. Egy szentképet ajándékoztam a templomnak és egy nagy méretű feszületet, amely a bejárattal szemben látható. A vörösvári nagytemplomnak ugyanilyen feszületet ajándékoztam, melyet a sekrestyében helyeztek el. A szobormásolatok közül például a bányautelepi templom előtt, a főút felőli részénél van egy Szent József- és egy Szent István-szobor. A templomkertben látható Szent Ferencet és Szent Erzsébetet ábrázoló egy-egy alkotás. A feleségemmel való ötvenéves házassági évfordulónk alkalmából a ligeti templomnak felajánlottam egy nagyobb fajta Szent Erzsébet-szobrot.

• **Látható, hogy kedvelt témája a vallás, de úgy tudom, hogy van Vörösváron más tematikájú szobra is.**

Igen, a Petőfi Sándor utca derekán látható mellszobor, amelyet azért ajánlottam fel anno a város javára, mert alapító tagja vagyok a Molnár Sándor vezette, a pilisi kulturális örökség védelmében munkálkodó nonprofit alapítványnak, ezért illőnek éreztem, hogy a Petőfi utcában legyen egy, a költőt ábrázoló alkotás.

• **A környékben láthatók más településeken is másolatai?**

A solymári főtéren, a templommal szemben látható egy Szent József-szobor, a város temetőjében pedig egy hatalmas nagy korpusz. A település egyik szélén is látható egy feszület, amelyet én készítettem műköből, és egy Szent Mihály-szobor a plébánia udvarán. Pilisszentivánon a paplaknál található egy Szent Erzsébet-szobor, amely a templom fölött, a kerítés környékén kapott helyet. Pilisszántón is van egy nagyobb Mária-szobor az erdei barlangban.

• **Készített valaha szobormásolatot külföldre?**

Történt nemrégiben egy eset, amely ide kapcsolódik. Vörösvári nyugdíjasok utaztak ki Erdélybe, ahova ajándékként vittek egy-egy szentet ábrázoló szobrot. Kovács Zsolt tűzoltóparancsnok jött el ezekért hozzám, és megtetszett neki a műhelyemben egy Petőfi-szobor is, amelyet a szenteket ábrázoló alkotások mellett ugyancsak felajánlottam az ügy érdekében. Később mesélték, hogy az ajándékokat a határon túl örömkönyekkel fogadták.

• **A szorgos munkával telt évek alatt családja is lett...**

1960-ban szereltem le a katonaságból, majd három esztendővel később nősültem meg. Három gyermekünk született, közülük a fiam ugyanazt a mesterséget tanulta ki, mint én a testvéremmel, sőt a fivérem fia is ezzel a szakmával rendelkezik, így az utóbbi időben mi így négyen működünk közre a családi vállalkozásban. A bátyám fia viszi tovább a céget (Stuck Manhertz Kft.).

Kókai Márton

A Vásár téri iskolából 2017. szeptember 17-én 25 vörösvári gyerek indult az ausztriai Karintia tartományban fekvő Turnersee mellé, Obersammelsdorfba, egyhetes nyelvi táborba. A csapat 20 tanulóval egészült ki, akik Budakeszről csatlakoztak a táborozókhoz. A tanulók a hét során délelőttönként oktatáson vehettek részt, délután kirándulások keretében ismerkedtek meg Karintia déli részének és Klagenfurtnak a nevezetességeivel.

VÖRÖSVÁRI GYEREKEK KARINTIÁBAN

Délelőttönként három csoportba osztva pilisvörösváriak és budakesziek vegyesen anyanyelvi tanároktól vehettek nyelvórákat. Első napon az ismerkedés, szintfelmérés, tudnivalók Karintiáról voltak a terítéken. A többi napon egyéb feladatok mellett a hét végi prezentációra készültek. A gyerekek 3-4 fős csoportokban kis szituációkat, X-faktort, talkshow-t mutattak be. Ezek során mindenki megszólalt, beszélt németül. A tanárok értékelése szerint nagyon jól teljesítettek a gyerekek, nyitottak, érdeklődőek voltak, bátran szólaltak meg, jól kommuni-

káltak. Az anyanyelvi tanárok nagy tapsot kaptak a gyerekektől a búcsú során.

A gyerekek a délelőtti tanítást követően buszra szállva a környék nevezetességeivel ismerkedhettek. Így eljutottak a Wörthi-tó melletti Maria Saal Szabadtéri Múzeumba (skanzen), ahol sok-sok olyan tárgyat is felismertek a tanulók, amelyről itthon népismeret órákon tanultak. Klagenfurtban megtekintettük a tartományi székhely címertermét (Wappensaal), majd a sétálóutcában némi szabadidőt engedélyeztünk számukra, melyet követően lelkendezve mesélték többen első nyelvhasználati élmé-

nyeiket (vásárlás, fagyí...).

Egyik nap a klagenfurti planetárium előadására sikerült helyet foglalni. Ez nemcsak látványos program volt, hanem jó szövegértést fejlesztő gyakorlat is. Az egyórás program a földönkívüli élet lehetőségéről szólt tudományos megközelítésből, de közérthető, viszonylag egyszerű nyelven, így tanulóink is jórészt értették a szöveget. Az esetleg kimaradó részeket átsegítette őket a képi megjelenítés.

A hét közepén Klagenfurt egyik szenzációja, a Minimundus várt ránk. A tanulónak délelőtti feladatlapot állítottunk össze,

majd 4-5 fős vegyes csoportokba osztottuk őket, így kellett felfedezni a 26 000 m²-en elterülő parkot. A diákok nemcsak feladatlapot készítettek, hanem fotókollázst is az öt kontinens épületeiből, melyet el kellett küldeniük nekünk. A Minimundus után egy különleges állatkertben voltunk, ahol kizárólag hullóket tekinthettek meg. A legbátrabbak egy hároméves pitont is a nyakukba vehettek, megsimogathattak. Este, vacsora után értékeltük a feladatlapokat és a fotókollázásokat. A három legjobban teljesítő csapatot egy kis édességgel jutalmaztuk.

Csütörtökön indultunk a hét legnagyobb túrájára, a Tschepaschluchtba (szurdoktúra). Izgalmas, lélegzetelállító tájon vezetett az utunk. A srácok nagy lelkesedéssel vetették bele magukat a kalandba. Büszkék voltunk rájuk, ahogy félelmiket legyőzve átmentek a függőhídon vagy felkapaszkodtak a sziklalépcsőkön, miközben alattuk 30 méteres mélységben zúgott alá a gyors sodrású patak.

A nyelvi tábor szabadnapját már mindenki nagyon várta: ekkorra egész napos kirándulást terveztünk. Busszal mentünk a Wörthi-tó nyugati oldalára, Landskron várához. A fellegrvár ma egy ragadozó madarakat mentő és bemutató központ, ahol az arénában igazi repülő- és vadászbe-

mutató várt ránk. Nemcsak sólymokat, hanem igazán óriási méretű sasokat is láttunk vadászhat közben. Ijesztő és egyben lenyűgöző volt látni egy két és fél méteres fesztávolságú sást zuhanórepülésben közeledni.

A fellegrvárat elhagyva egy majomrezervátumba mentünk, ahol a szabadon élő japán makákók között bizony nem is tudtuk, hogy mi figyeljük őket, vagy ők minket. Igencsak vigyáznunk kellett, nehogy elcsenjenek valamit táskáinkból vagy a kezünkől. Mindamelllett nagy vidámságot keltett a kicsik bolondos játéka.

Az Affenberg után a környék legújabb és legmagasabb kilátója következett. A Wörthersee fölé magasodó Pyamidenkogel impozáns látvány. A szédfű magasságba gyors járású lift visz fel, de gyalog is fel lehet jutni. (Több diák is a

lépcsőt választotta.) A legnagyobb élmény azonban a lejutás volt, ugyanis nemcsak lifttel és lépcsőn, hanem csúszdán is lejöhetnek a legbátrabbak. A több mint 120 méter hosszú zárt csúszdában egy zsákba bújva 20-25 km/h sebességgel lehet lejönni. A csapat fele nem is hagyta ki ezt a „bátorságpróbát”.

Az utolsó délután új vendégek érkeztek a tóparti hotelbe. Osztrák nyugdíjasok egy csoportja tartja itt évente találkozóját. Az egyik nyugdíjas vendég, aki korábban tanítónő volt, elmondta, hogy ő ilyen fegyelmezett, tisztelettudó, aranyos csoporttal még nem találkozott.

A nagyon jól összekovácsolódott csapat több tagja sírva búcsúzott egymástól Budakeszin a parkolóban. Jó érzés volt látni, hogy mennyire megkedvelték egymást. Nagyon jó visszajelzés volt, hogy szinte mind azt mondták, maradnának még, most kezdtek belejönni. Többen kérték, hogy szervezzünk még ilyen, mert mindenképpen jönnének.

Köszönet illeti Pilisvörösvár Német Nemzetiségi Önkormányzatát, illetve az Emberi Erőforrások Minisztériumát a támogatásért, amely nélkül nem jöhetett volna létre ez a program.

Szontág Nándor

Den Aufführungen folgte ein Workshop voller Tipps und Tricks für den Einsatz großer Handpuppen in Kindergarten und Schule. Am Workshop nahmen 20 Kindergärtnerinnen und Lehrerinnen der Unterstufe aus den Kindergärten und Schulen von Werischwar teil. Alle waren sehr begeistert und spielten mit Olaf Möller und seinen süßen Handpuppen aktiv mit. Der Theaterpädagoge hat 20 Handpuppen dem Ungarndeutschen Pädagogischen Institut geschenkt, wovon 10 Stück die Werischwarer Kindergärtnerinnen und Lehrerinnen für einen Monat gleich ausgeliehen haben.

Wir hoffen, dass die Werischwarer Kinder viel Spaß mit den Handpuppen haben und mit Hilfe der Handpuppen mehr Lust zum Deutschlernen bekommen werden!

*Ibolya Sax
Bildungsreferentin
der LdU*

PUPPENTHEATER UND WORKSHOP IN WERISCHWAR

Zwischen dem 11. und 12. 09. 2017 fand im Schiller Gymnasium eine Fortbildung des Ungarndeutschen Pädagogischen Instituts mit Unterstützung der ZfA statt. Titel der Fortbildung war: „Große Handpuppen ins Spiel bringen“. Der Leiter der interessanten und spannenden Fortbildung war der Theaterpädagoge, Puppenspieler und Autor Olaf Möller.

Das Programm begann mit zwei Aufführungen. Olaf Möller führte mit seiner Tochter sein Puppentheaterstück „Rosi und das Küchenmonster“ den Kindern der Werischwarer Kindergärten und Grundschulen auf. 45 Minuten grandioses Chaos, erstklassiger Spaß, haarsträubende Pyrotechnik und das alles in deutscher Sprache!

IZLAND LÁTOGATÁS MORDOR FÖLDJÉN

Augusztus végén az EGT Alap Szakmai látogatások című pályázati akció keretében a Templom téri iskolából öten 6 napot tölthettünk el Izlandon. Izland önmagában véve is az egyik legkülönlegesebb hely a világon, mi viszont a vendéglátó iskoláinknak köszönhetően bpillantást nyerhettünk egy helyi iskola, az ott dolgozó pedagógusok és az oda járó gyerekek mindennapi életébe is.

Izlandról mindenkinek vannak elképzelései, és gyakran azt gondolhatja az egyszerű ember, hogy a valóságban ez biztos másképp van. Izland viszont az a hely, ami nemcsak beváltotta, hanem sok esetben túl is szárnyalta előzetes elképzeléseinket. Izlandon utazni tényleg olyan, mintha egy mesébe csöppennénk: a felhőbe burkolózó hegyek, mohás sziklák, fortyogó gejzírek, működő vulkánok, meleg vizű patakok elvisznek egy mitikus világba, ahol a lakosság nagy része tényleg hisz a tündérekben, manókban, és akár egy épülő út vonalvezetését is megváltoztatják, hogy ne zavarják az adott területen élő manók életét.

Vendéglátó iskolánk a világ legészakabbra fekvő fővárosa, Reykjavík mellett található, és a számunkra többnyire kimondhatatlan

utcanevék ellenére is könnyen megtaláltuk. Az iskola földszintes épületébe jelenleg mintegy 200 tanuló jár, és miután Izlandon augusztus 22-én kezdődött a tanév, mindjárt bele is csöppentünk a tanév első napjába.

Ahogy körbevezettek minket, léptenyomon azt tapasztalhattuk, hogy mennyire az oktatás, a közösségi életre nevelés céljainak megfelelően építették ezt az

iskolát. A széles, tágas terek, a kényelmes berendezések, a nagy, déli irányba tájolt ablakok, mindenhol természetes anyagok használata mind ezt szolgálta, és az épület tele volt az ott tanuló diákok munkáival. Büszkén mutatták meg kis kertjüket is, ahol persze csak olyan növényeket tudnak termelni, amelyek bírják az izlandi klímát. Ami mindjárt az elején feltűnt, hogy mekkora tisztaság van az egész épületben, ottlünk alatt nem láttunk akár csak egy eldobott szemetet sem. Az iskolában egyébként igen egyedien oldották meg a benti váltócipő használatát: ha a diákok beléptek az épületbe, levették a cipőjüket, majd onnan kezdve zokniban jártak az egész épületben. A poros padló fogalma így tényleg ismeretlen lehetett számukra... Az egyébként jól

látszott, hogy az ottani diákok teljesen magukénak érzik iskolájukat, vigyáznak rá, és büszkék arra, hogy odajárnak.

Délután az iskola igazgatója, Sigfús Grétarsson egy kis áttekintést nyújtott az izlandi oktatás szerkezetéről, így össze tudtuk hasonlítani a hazai oktatás helyzetével. Találtunk közös pontokat, és noha az anyagi lehetőségeinket természetesen nem lehet összehasonlítani, azt azért az igazgató elmondta, hogy náluk is komoly probléma a gyerekszám csökkenése és a tanári kar elöregedése.

Másnap már rendes órákon is részt vehettünk, ahol az elején kis prezentációkat tartottunk Magyarországról, illetve egyik kollégánk, Krizsánné Ferenczi Ildikó egy rendhagyó órát is tartott a gyerekeknek.

Délután az iskola tanáraival összeültünk a könyvtárban megbeszélni és megismerni egymás véleményét a szakmai kapcsolatokról, az eTwinning programban való részvételről, illetve már volt is érdeklődés az ottani tanárok részéről, hogy a tanév végén meglátogassanak iskolánkat.

Izland felejthetetlen emlék marad számunkra, bár ahogy az egyik ottani kolléga megjegyezte: irigyl minket, amiért pár óra alatt akár három-négy országba is eljuthatunk, míg ők gyakorlatilag be vannak zárva saját országukba. Minden nézőpont kérdése tehát, az biztos, hogy mi még szívesen maradtunk volna bezárva abba a gyönyörűsége szigetbe.

Az utazás résztvevői:

Breierné Kalmár Éva,

Krizsánné Ferenczi Ildikó, akinek a

pályázatát is köszönhetjük,

Vereckéiné Györkei Katalin, Krizsán Pál,

Óvári Zsolt

FARKASÖSVÉNY

ÖNBIZALOM ÉS TÁRSAS
KÉSZSÉG FEJLESZTŐ
OUTDOOR TRÉNING
TINÉDZSEREKNEK

Jó volna, ha könnyebben tudnál barátkozni? Túl sokat izgatod magad a suliban, a feladataid és a haverok miatt?

Szeretnél végre kimozdulni és kipróbálni magad egy kicsit?

Jelentkezz és gyere el erdei kalandozásainkra!

Csoportvezetők:

Bánfi Balázs

gyermek és ifjúsági szakpszichológus

Dr. Radnóti István

pszichológus

Jelentkezési határidő:

2017. november 03.

E-mail: farkasosveny@gmail.com

Honlap: www.egyszerubbelet.hu

Telefon: +36 30 284-1562

TORNÁZZUNK OTTHON! I. RÉSZ

Új sorozatot indítunk sportrovatunkban, amelyben a helyi Herkules Fitness személyi edzői működnek közre. Célunk, hogy népszerűsítsük városunk lakói között az egészséges és helyes testmozgást. Elsőként a törzssel kapcsolatos gyakorlatokat mutat be olvasóink számára Hargita Emese.

Az edző azért választotta ezt a soron következő három feladatot, mert mindegyik a funkcionalitás elveit veszi figyelembe, ami azt jelenti, hogy nem elkülönítve dolgoztat izmokat, hanem sokkal inkább összetett mozgássorokat alkalmaz. A szóban forgó

mozdulatsorok főként a mindennapi – sokak számára főként ülő munkából álló – életvitel mellett szükségesek, amelyek megkönnyítik akár a legegyszerűbbnek tűnő mozgássorokat is, például azt, amikor kivesszük a kilós lisztet a szatyorból, majd feltesszük a polcra. Azért is igen fontos külön figyelmet fordítani a törzsre, mert az itt található izmoknak egyensúlyban kell lenniük, mivel minden mozgás origója ez a testtáj.

Az első gyakorlatban egy oldalsó plank tartásban kell elhelyezkedni úgy, hogy az alkarunkon támaszkodjunk, majd szabad kezünkkel alá kell forduljunk testünknek, mintha át akarnánk nyúlni magunk alatt.

A másodikat úgymond halott bogárnak (dead bug) nevezi a szakma. A hátunkra kell feküdni, a karok és a lábak a plafon felé néznek. A feladat – amely segíti a testkoordinációt is – nehézsége abban rejlik, hogy ellentétes karunkat és lábunkat kell egyszerre leengedni, majd felemelni. Ez a mozgás elsősorban a hasizmot dolgoztatja meg. Fontos, hogy ennél a feladatnál szorítsuk le a földhöz a derekunkat!

A harmadik gyakorlatban tenyértámaszal helyezkedünk el plank helyzetben. Ha van gumikötélünk, -szalagunk, -gyűrűnk azt érdemes a cipőinken rögzíteni, s a térdeinket oldalirányba kell előrehúznunk. A kötéll kellő ellenállást ad, de anélkül is el lehet végezni a gyakorlatot.

Mindhárom feladatnál fontos odafigyelni a hasizom és a farizom megfeszítésére, a lapockák összezárására. Plank tartásnál a fej sohasem lóghat, a hátunk egyenes. Mindegyik feladatból oldalanként tízet-tízét végezzünk el, majd még kétszer ismételjük meg a kört.

Herkules Fitness: Szt. Erzsébet utca 20/a
06 26 331 816
www.herkulesfitness.hu
Hargita Emese: +36 30 221 7619
e.hargita@t-email.hu

DUNA HOUSE*

Új élet, új lehetőségek

Segítsen másoknak megtalálni az ideális otthonot!
Amit a **Duna House** kínál Önnek:

- változatos munkakör
- rugalmas munkaidő
- új ismeretségek és barátságok
- szakmai támogatás
- jó hangulat
- karrier, versenyképes jövedelem

A környéken nyíló irodánkba várjuk jelentkezését:
Rudolf Rita
értékesítési vezető
rudolf.rita@dh.hu
30/509 2071

„Kis delfinek”

Társas készségfejlesztő csoport indul alsós gyermekek számára, hétfő délutánonként Pilisvörösváron.

A foglalkozások segítenek, hogy gyermeke:

- ▶ nyitottabbá váljon
- ▶ önbizalma erősödjön
- ▶ érzéseit bátrabban fejezze ki
- ▶ kiegyensúlyozottabb legyen

A tréning 12 alkalomból áll.

A csoportot vezetik:

Breier Mónika,
pszichológus, tanácsadó szakpszichológus
06 20 358 58 49
Bánfi Balázs,
pszichológus, klinikai gyermek szakpszichológus
06 70 580 01 94

E-mail: delfinborjak@gmail.com
Jelentkezni a megadott elérhetőségeken lehet.
Jelentkezési határidő: **október 31.**

WERISCHWAR AUF WIKIVOYAGE

EIN PROJEKT DER SCHILLER-GYMNASI- STÄTTINNEN UND -GYMNASIEN

Wikipedia, die freie Enzyklopädie, im Internet jedem zugänglich und von jedem registrierten Nutzer frei erweiterbar, ist mittlerweile allseits bekannt.

Dem breiten Publikum, und den älteren Generationen sind aber ihre Tochterprojekte schon weitaus weniger bekannt wie Wiktionary (freies Wörterbuch), Wikinews (freie Nachrichtenstelle), Wikiquote (freie Zitatsammlung) oder Wikivoyage, ein Portal mit Informationen zu verschiedensten Reisezielen.

Was ist Wikivoyage?

Das Wikivoyage gibt es seit 2006. Es ist eine Internetseite, die Artikel zu Reisezielen und -Themen anbietet. Dies geschieht in Form von Ferientipps und Reiseinformationen – z.B. wo gerade gestreikt wird, gegen welche Reiseunternehmen Insolvenzverfahren eingeleitet wurden, in welche Gegenden der Welt es sich nicht lohnt zu reisen, weil sie gerade unter größeren oder kleineren Naturkatastrophen leiden, was man als Tipps für die Reisesicherheit beachten soll

und was man für verschiedene Reisearten in die einzelnen Zielländer mitnehmen sollte.

Das Portal ist momentan in 10 Sprachen zugänglich, darunter auch auf Deutsch. Im deutschsprachigen Wikivoyage behandeln etwa ein Viertel der Artikel verschiedene Regionen, Städte in Deutschland. Welche Länder, Städte oder Gegenden in den Artikeln behandelt werden – das hängt von den Nutzern ab. Wikivoyage darf genauso wie sein (älteres) Schwesterprojekt von jedem gelesen, ergänzt und korrigiert werden. Wer sich im Wikivoyage auf Deutsch kundig machen möchte, findet über die deutschsprachigen Länder hinaus vor allem über Sehenswürdigkeiten in Ägypten und Griechenland viele Artikel, diese beiden Länder zählen zu den Lieblingsurlaubsorten der Deutschen. Wie seriös Wikivoyage ist und in welchem Maße es dem Gemeinwohl nützlich sein kann, davon zeugt der Umstand, dass das Projekt auch von seriösen Medien wie „Spiegel Online“ oder dem „Zürcher Tages-Anzeiger“ behandelt wurde.

Ab diesem Jahr kann sich Werischwar der Berühmtheit erfreuen, dass unsere Siedlung auf der Hauptseite von Wikivoyage zu finden ist.

Werischwar auf der Hauptseite von Wikivoyage

Aber wie kam es dazu? Unter der Leitung von Bernd Plambeck, Fachschaftsberater der ZfA (Zentralstelle für das Auslandsschulwesen) am Schiller-Gymnasium und dem Fotografen und Wiki-Experten Denis Barthel (Berlin) richtete eine Schülergruppe des Gymnasiums eine Online-Seite ein, die sehr viele (auch praktische) Informationen über Werischwar anbietet.

Der Aufbau der Internetseite über Werischwar erstreckte sich auf drei Tage. Am ersten Tag wurde den Schülerinnen und Schülern gezeigt, was alles die Wiki-Welt birgt, aus welchen Bausteinen eine Seite bestehen soll. Am zweiten Tag behandelte man die visuellen Komponenten einer Wikiseite, d.h. die Fotos: Welche Fotos eignen sich als Illustrationen für einen Eintrag? Am letzten Tag des Workshops wurde schließlich der Eintrag über Werischwar zusammengestellt, gegengelesen, korrigiert und finalisiert.

VÖRÖSVÁR A WIKIVOYAGE-ON

A Schiller gimnázium diákjai Bernd Plambeckkel, a gimnázium német vendégtanárával és Denis Barthellel, berlini fotóművésszel a Wikivoyage nevű utazási portálon Pilisvörösvár nevezetességeiről, üzleteiről és szórakozási lehetőségeiről egy hasznos, jól strukturált és informatív szócikket állítottak össze német nyelven. A cikk a háromnapos projekt célját, fázisait és eredményét – a vörösvári szócikket mutatja be. A szócikk szabadon megtekinthető, bővíthető: <https://de.wikivoyage.org/wiki/Hauptseite> – keresőszó: Pilisvörösvár.

Inhalte des Wikivoyage – Reiseführers über Werischwar

Der Artikel über Werischwar ist natürlich im deutschen Zweig des Wikivoyage zu finden. Nota bene: Zur Zeit der Erstellung dieses Berichtes ist Werischwar auch auf der Hauptseite des Portals, in der Rubrik „Abseits der Touristenpfade“ zu sehen.

Der Artikel behandelt die kurz gefasste Geschichte unserer Stadt mit dem besonderen Schwerpunkt der ungarndeutschen Bildungseinrichtungen. Es wird auch darüber geschrieben, auf welchen Wegen man nach Werischwar kommen kann. Kapitel 4 schildert die schönsten Sehenswürdigkeiten der Stadt: die Kirchen, das Rathaus, die Museen, Statuen und Plätze. Interessenten entdecken viele Informationen zu den Veranstaltungen der Stadt, wo man Einkäufe erledigen, etwas Gutes essen oder wohin man am Abend ausgehen kann. Gegen Ende des Artikels finden sich praktische Hinweise über Banken, Kliniken und Apotheken sowie über Ausflugsmöglichkeiten in der Umgebung von Werischwar.

Abschließende Dankesworte

Der Werischwar-Artikel ist übersichtlich aufgebaut und beinhaltet alle jene Informationen, die man braucht, um die Stadt gründlich zu erkunden. Es wurde in Gemeinschaftsarbeit mit viel Ausdauer unter professioneller Anleitung eine Seite im Internet über Werischwar geschaffen, die die Siedlung von ihrer besten Seite vorstellt. Der Dank gebührt in erster Linie den Initiatoren und den Mitwirkenden des Projektes – Bernd Plambeck, Denis Barthel und den Schülerinnen und Schülern des Schiller-Gymnasiums. Die Durchführung dieses Projektes unterstützte das Bundesministerium des Inneren, mit dem Ziel, das Bewusstsein der ungarndeutschen Identität zu fördern.

Abseits der Touristenpfade...

Pilisvörösvár (deutsch **Werischwar** oder **Rotburg**)

ist eine Kleinstadt in Mittelungarn, rund 20 Kilometer nordwestlich von Budapest, am Fuße des Pilis-Gebirges. Sie ist die Hauptstadt des gleichnamigen Kreises. Historisch und kulturell ist sie bis in die Gegenwart geprägt von einem großen Anteil ungarndeutscher Einwohner. Auf dem Gebiet der Stadt gab es schon ein römisches Lager. Unter den Osmanen, die das Land bis 1686 besetzt hielten, wurde eine rote Plankenburg errichtet, davon ist der Name der Stadt abgeleitet (Vörösvár = Rotburg). Nachdem die Türken aus dem Land vertrieben wurden war das Gebiet unbewohnt (wegen der vielen militärischen Operationen). Selbstverständlich stand es im Interesse der Grundherren, die ehemaligen blühenden Dörfer neuzubesiedeln. Der damalige Grundherr hieß Csáky László, er war der Erste, der deutsche Siedler aus dem Gebiet des Schwarzwaldes in das Land rief. 1689 kamen die ersten Siedler, damit war Pilisvörösvár das erste Dorf der Gegend, in dem deutsche Siedler (Donauschwaben) sich niederließen. Mehr ...

Wichtige ungarndeutsche Gedichte – Josef Michaelis:

DIE RÄDER RATTERN

Räder rattern
zählt die Zeitscherben
rauchschwere
abgestandene Luft
im Viehwaggon
Hinter ihnen
der Abschied –
Tiefgesenkte Blicke
Gewaltmarsch
von Stall zu Stall
Güterbahnhof
Geschimpfe
Dawai! nur Dawai!
Schrundige Lippen
wortlos
in der Ecke
Regungslose
Dawai! nur Dawai!

Es rattern die Räder
Tage dann Wochen
Dawai! nur Dawai!
Lager und Läuse
Kratzwunden Lumpen
Baracken Zäune
Dawai! nur Dawai!
Brotportionen
Skorbut mit Seuchen
Dawai! nur Dawai!
Quecksilber Quoten
steinhart der Boden

Malenkij Robot
Haut nur und Knochen
schwankende Schatten
Jahre auf Jahre
Felder von Toten
Dawai! nur Dawai!

Unwirscher Wächter
schreit
in jeder Nacht
Räder rattern
Namen
tausendmal Tausende
Dawai! nur Dawai!
der Schlepphund rollt
rattert und knarrt
Gleise glänzen
graue Schar
taumelt ans Tageslicht
Dawai! nur Dawai!
in Bergen gleißt
schwarzes Gold
Schnee glitzert
Eis spiegelt
im rauen Rost
rattern Räder
sie knarren und rattern
und rattern

2005

Josef Michaelis, der bereits im Oktober 2015 in der „Werischwarer Zeitung“ als der erfolgreichste ungarndeutsche Autor der Gegenwart vorgestellt wurde, hat eine ganze Reihe von Gedichten geschaffen, die zum Wertvollsten dessen gehören, was die Volksgruppe an literarischen Schöpfungen aufzuweisen hat. In die Reihe dieser gehört sein im Jahre 2005 entstandenes Gedicht „Die Räder rattern“.

Die ratternden Räder, die im Titel des Gedichtes sowie in jeder Strophe erwähnt werden, sind jene der Viehwaggons, in denen die von den sowjetischen Besatzern aus Ungarn Verschleppten zur Zwangsarbeit auf einer langen und qualvollen Fahrt im Viehwaggon unter unmenschlichen Bedingungen in die Sowjetunion transportiert wurden. Dass es hier um die Verschleppung in die unendlichen wei-

ten Russlands und Sibiriens geht, wird durch die sechsmalige Wiederholung von „Dawai! nur Dawai!“ klar, bei der es sich um das ungeduldige Antreiben der Gefangenen – im Sinne von „los-los“ bzw. „weiter-weiter“ – durch die russischen Bewacher handelt. Darüber hinaus ergibt sich angesichts der Länge der Bahnfahrt hinsichtlich des Ratterns der Räder von Strophe zu Strophe auch die Deutungsmöglichkeit, dass das Rattern nicht mehr allein der tatsächliche Klang der fahrenden Waggons ist, die immer neue Gefangene in das Arbeitslager bringen, sondern sich auch im Bewusstsein der Gefangenen abspielt, sich dort festgesetzt hat, als eine Folge des Schocks, verschleppt und unter unmenschlichen Bedingungen sowie völlig der Lust und Laune des Wachpersonals ausgeliefert, ausgebeutet zu werden.

Liest man das Gedicht genau, so ist

auffällig, dass die Gefangenen kein einziges Mal in ihrer vollen Menschlichkeit und Individualität gezeigt werden. Sie werden als „Regungslose“ (Strophe 1) und „schwankende Schatten“ (Strophe 2) bezeichnet, ansonsten wird entweder nur indirekt auf sie Bezug genommen („Lager und Läuse / Kratzwunden Lumpen“) oder Körperteile benannt („schrundige Lippen“). Durch das Fehlen der Beschreibung, ja sogar der Benennung des Menschen, der zum Opfer geworden ist, wird auf bedrückende Weise angedeutet, wie diesen Menschen ihre Persönlichkeit, ihr Selbst, ihre Lebenskraft genommen wurde und sie zu Objekten degradiert worden sind. Ebenso sind die Angehörigen des Wachpersonals im Arbeitslager ohne jede Individualisierung gezeichnet, sie werden lediglich „Wächter“ genannt.

Im Gedicht werden zwar keine Jahreszahlen, kein genaues Datum erwähnt, doch geht es in der zweiten Strophe explizit um „Jahre“. Darüber hinaus deutet der Umstand des durch die Zwangsarbeit verursachten Abmagerns auf Haut und Knochen sowie das Ausbrechen von Seuchen an, dass es um einen langen Zeitraum geht, denn diese Veränderungen (Abmageren) und Erkrankungen (Skorbut) erfolgen über einen längeren Zeitraum.

Ein ungarndeutscher Leser bzw. ein Leser, der weiß, das Michaelis ein ungarndeutscher Autor ist, wird den Text primär als eine Gestaltung des ungarndeutschen Schicksals lesen – und dieser Leser hat damit auch vollkommen recht. Der Begriff „Malenkij Robot“ wurde ja speziell in Ungarn für die Benennung der Zwangsarbeit in der Verschleppung benutzt, während man in Deutschland für die von dort Verschleppten bis heute den Begriff „Zwangsarbeit“ gebraucht. (Der in Ungarn geprägte Begriff „Malenkij Robot“ ist grammatisch auf Russisch eigentlich vollkommen inkorrekt, müsste sprachlich richtig „Malenkaja Rabota“ lauten. Dies zeigt auch deutlich die Verknüpfung von „Malenkij Robot“ mit Ungarn.) Obwohl das Gedicht sich sicherlich in erster Linie dem ungarndeutschen Schicksal widmet, besteht doch seine Stärke auch gerade darin, dass es keine ethnische Bezeichnung für die Opfer mitteilt, durch den Begriff „Malenkij Robot“ aber auf Ungarn als den Herkunftsort der Verschleppten verweist, womit in einer weiteren Deutung nicht nur die Ungarndeutschen, sondern auch ungarische Menschen gemeint sein können, wodurch das Gedicht auch als ein Verweis auf das gemeinsame tragische Schicksal der verschleppten Ungarndeutschen und Ungarn interpretiert werden könnte. Insofern muss man konstatieren, dass das Gedicht es schafft, über das Ungarndeutsche Schicksal zu berichten und gleichzeitig auch für die ungarische

Mehrheitsnation Gültigkeit zu besitzen. Es gibt nicht viele Werke in der ungarndeutschen Literatur, die die können.)

Betrachtet man die formale Seite des Gedichtes eingehender, so kann man erkennen, dass es von der Form her nicht zu der Art traditioneller Lyrik gezählt werden kann, wie sie in der deutschsprachigen Literatur bis zum Erscheinen des Expressionismus existierte und durch eine ganze Reihe formaler Vorgaben charakterisiert war wie einheitliche Strophen, ein durchgängiges Metrum und ein festes Reimschema. Diese sucht man hier vergebens.

Allerdings findet sich mit den Alliterationen (z.B. „zählt – Zeitscherben“, „Gewaltmarsch – Güterbahnhof – Geschimpfe“, „Lager – Läuse – Lumpen“) in gewisser Weise ein subtiler Hinweis auf den so genannten Stabreim, den Reim aus der Frühzeit der deutschen Dichtung, als sich die Schriftlichkeit noch nicht durchgesetzt hatte, und der Stabreim auch die Aufgabe besaß, durch die Alliterationen eine Erinnerungsstütze und -hilfe zu sein, damit man sich die Texte leichter einprägen konnte. Die Gefangenen der Lager in der Sowjetunion waren von der Schriftlichkeit weitgehend abgeschnitten, weshalb das Memorieren, das Einprägen von für sie wichtigen Texten – ganz gleich ob es sich dabei um literarische oder dokumentarische bzw. autobiographische gehandelt haben mochte – als einzige Möglichkeit vorhanden war, um Texte „aufzubewahren“. Die Alliterationen können als ein Verweis auf den Stabreim und dadurch auf diese geistige Notlage aufgefasst werden.

Bemerkenswert ist an diesem Text weiterhin, dass er sich mit der Verschleppung (= Deportation von Ungarndeutschen und Ungarn nach dem Zweiten Weltkrieg in die Sowjetunion) beschäftigt, welches Thema innerhalb der ungarndeutschen Literatur nicht so häufig angeschnitten worden ist, wie die Frage der – von den Ungarn gern bagatellisierend als „Aussiedlung“ bezeichneten – Vertreibung (= Deportation von Ungarndeutschen nach dem Zweiten Weltkrieg in verschiedene alliierte Besatzungszonen im Osten und Westen Deutschlands). Auch hiermit ist Josef Michaelis neue Wege gegangen. Das Interesse, das sich auf sein Schaffen richtet, ist kein Zufall, sondern liegt in seiner unvoreingenommenen Offenheit, der unbeirrten künstlerischen Tätigkeit und seinem Bestehen auf der Wahrheit begründet.

Gábor Kerekes

ISMÉT ÚJ HANGSZERT NYERT A NÉMET NEMZETISÉGI FÚVÓSZENEKAR

A Németországi Szövetségi Köztársaság a Magyarországi Németek Országos Önkormányzatán keresztül támogatta a Pilisvörösvári Német Nemzetiségi Fúvószenekar Közhasznú Egyesületet („Gefördert durch die Bundesrepublik Deutschland über die Landeselbstverwaltung der Ungarndeutschen“) 1450 EUR-nak megfelelő (436 746 Ft) összeggel, melyet az egyesület 1 db új Yamaha YBL 421GE basszusharsona beszerzésére használhatott fel. A teljes vételár 640 000 Ft volt, a fennmaradó részt a zenekar saját forrásból biztosította.

Szeretnénk köszönetet mondani a Német Szövetségi Köztársaságnak, a Magyarországi Németek Országos Önkormányzatának, valamint az egyesület támogatóinak. Szívesen vesszük a további pénzügyi felajánlásokat, hisz azok zenekarunk működését szolgálják – öregbítve ezzel városunk hírnevét.

Feldhoffer János
elnök

EINLADUNG

Die Deutsche Nationalitätenselbstverwaltung lädt Sie, Ihre Familie und Freunde
am **19. November 2017 (Sonntag)**
um **17 Uhr** zu einem

**besonderen
Nationalitätennachmittag**

in den Theatersaal
des Hauses der Künste ein.

Mitwirkende:
Mitglieder der

„Branauer Stimmungsparade“
(Solisten, Duos, Chöre, Musikkapellen
und Tanzgruppen aus Ratzpeter,
Nimmesch, Maisch,
Bawaz und Mohatsch)

MEGHÍVÓ

A Német Nemzetiségi Önkormányzat
szeretettel meghívja
Önt, családját és barátait

2017. november 19-én (vasárnap)
17 órakor

a Művészetek Háza Dísztermében
megrendezésre kerülő rendhagyó
Nemzetiségi Délutánra.

Közreműködnek:

a „Branauer Stimmungsparade“ tagjai
(szólisták, duók, kórusok, zenekarok,
táncsoportok Újpetről,
Himesházáról, Majsról, Babacról
és Mohácsról)

MEGHÍVÓ

Az Észak-magyarországi
Német Önkormányzatok
Szövetsége Egyesület

2017. november 12-én (vasárnap)
15 órakor

rendezi meg az északi régió

**18. Német Nemzetiségi
Regionális Kulturális
Gálaműsorát**

a budaörsi sportcsarnokban.

A rendezvényre Pilisvörösvár Német Nemzetiségi Önkormányzata megfelelő számú jelentkező esetén buszt indít. Indulás:
2017. november 12-én 13.30-kor a Vásár térről.

Jelentkezni Sax Lászlónál lehet 2017.
október 31-ig.

KEGYELETI HAGYOMÁNYAINK

Elődeink jól tudták és vallották, hogy aki megszületik, annak meg is kell halnia. Ezáltal nem volt félelemkeltő dolog egy haláleset sem az idősebbek, sem a gyermekek körében. Persze egy szeretett személy elvesztése mindig gyásszal és szomorúsággal járt.

A fiatalok meghalhatnak, az öregeknek meg kell halniuk – tartja egy régi mondás. Az idős, vallásos ember mindennap felkészül a távozásra, mivel nem tudhatja, mikor következik el ez a nap. Ezzel egy időben a család is fel tud készülni, látják, ha elmegy az idő szeretteik felett. Egy ember hirtelen és váratlan halála azonban jobban megrendíti a hozzátartozókat.

Hasonló helyzetről beszélhetünk egy gyermek vagy fiatal elhalálozásakor. Bár manapság a gyermekek különböző betegségeit sikeresen tudják gyógyítani, annak idején ez sajnos nem így volt. Egy tüdőgyulladásba is könnyen behalt egy gyermek, ezáltal sok gyermektemetés volt.

Ha valaki erősen beteg volt, esetleg haldokolt, akkor a tisztaszobában (fecieredi stumm) lévő ágyba fektették, és itt gondozták. Ez csak azon esetekben volt megoldás,

ha tartozott a házhoz tisztaszoba. A szegényebbek nem engedhették meg maguknak, hogy plusz egy „ritkán használt” szobát építsenek, másutt pedig lakószobaként használták ezt a helyiséget is.

A haldoklóhoz a vallásos családokban mindig papot hívtak, aki feladta a betegek szentségét, népies nevén az utolsó kenetet. Ekkor a pap magával vitte az Oltáriszentséget. Az utcán járó emberek ezt onnan látták, hogy a sekrestyés vagy egy ministráns ment a pap mellett, kezében égő lámpás, esetleg csengő. A lámpás láttán, a csengő hallatán tudták, hogy a pap haldoklóhoz megy, így Oltáriszentség is van nála. A szentség iránti tiszteletből letérdeltek az utcán az elhaladó

pap mellett. A házba érve a pap köszöntötte a híveket, majd a beteghez, haldoklóhoz sietett. Amennyiben még lehetséges volt, meggyóntatta és megáldozta a beteget, majd feladta neki az utolsó kenetet.

Ezután jött néhány rokon, és imádkoztak az ágyban fekvő körül. Amikor a haldokló visszaadta lelkét Teremtőjének, a családtagok szentelt gyertyát gyújtottak, megállították az órát, fekete kasmír kendővel letakarták a tükröt, majd az ablakot kinyitották, hogy a lélek távozhasson. A régi hiedelem szerint a lélek még a test közelében tartózkodik egy ideig, így ha a pap már későn érkezett a haldoklóhoz, akkor emelt hangon imádkozott és adta fel a kenetet. Közben egy családtag a plébániára sietett, jelenteni a halálesetet, egy másik a hivatalba. A templomszolga jellemzően Úrangyala után harangozott csendítést. Ekkor csak az úgynevezett lélekharang (cinklaickl) szólt. Ez jelezte a lakóknak, hogy valaki elhunyt. A férfiaknak kétszer szakították meg a harangozást, a nőknél egyszer, fiataloknál egyszer sem. Kisgyerekeknel nem is harangoztak. Ha egy újszülött halva jött a világra, vagy esetleg életképtelennek ítélte a baba, akkor szükségkeresztelést (náuttaaf) végezhetek, hogy ne pogányként haljon meg a gyermek.

Egy családtag elment megvásárolni a koporsót, amit az asztalosoknál tudott megtenni. Ekkor vásárolták meg a fejfát, valamint a szemfődelet is. Régen a koszorút is itt készítették.

Amíg a koporsó nem érkezett meg, a halott az ágyban feküdt. Fontos feladat volt a szemek lezárása és az áll felkötése, amennyiben ez szükséges volt. A külsőségekre ekkor különösen adtak. A testet ecetes vízzel megmosták, majd a legszebb ruhát adták rá. Ez jellemzően a menyasszonyi és vőlegényi ruha volt, de idősebeknél lehetett a fekete nagyünnepelő is. Ahol esetleg már kicsi volt ez a ruha, ott a hátánál szétvágták és úgy adták az elhunyt-
ra. A kislányokat fehér elsőáldozói ruhába öltöztették és mirtuszkoszorút adtak rájuk, a fiúkat szintén elsőáldozói ruhába. A nagyobb hajadon lányokat menyasszonyként, a fiúkat vőlegényként temették el.

Az öltöztetést nem mindenki tudta végigcsinálni, de minden utcában akadtak olyan asszonyok, akiket fel lehetett kérni erre. Lábbelit sosem adtak az elhunyt-
ra, kivételt képeztek az anyák, akik méhükben gyermekükkel hunytak el. Úgy vélték, nekik hegyes köveken és rózsatöviseken kell végigmenniük.

Felöltöztetés után az ágyat esetleg fehér lepedővel letakarták, és a halottat ráfektették. Kezeit próbálták összekulcsolni, bele rózsafűzér (pétn) és imakönyv (kepétpiachl), esetleg feszület kerülhetett. A szemfődéllal derékig betakarták az elhunytat. Mellette mindenkor gyertya égett, és egy pohárban szenteltvíz volt kis bukszusággal (puxpám), valamint egy álló kereszt.

Neubrandt Borbála édesanya ravatala

Amint megérkezett a koporsó (truchl), belefektették az elhunytat. Régen fejük alá vastag forgáccsal töltött párnát tettek, hogy fejük ne essen annyira be a koporsóba, sőt egyes asszonyok meghagyták, hogy a nagykendőiket is tegyék majd alájuk. A koporsó az asztalra vagy esetleg két székre került. Fejük az ablak felé, lábuk az ajtó felé állt. A gyertya továbbra is mellettük volt, valamint a kereszt és a szenteltvíz is. Aki virrasztani (wohnt) jött, az beszentelte a halottat. Amíg a halott a házban volt, jellemzően nem aludtak a háziak. Estétől hajnalig virrasztottak mellette, napközben is mindig imádkozott a koporsó mellett valaki. Két napig tartott a ravatal, így próbálták a tetszhalált elkerülni.

A temetést a temetkezési egyesület (leehn ferein) rendezte, amennyiben tagja volt az elhunyt. A megszabott tagsági díjat rendszeresen kellett fizetni, ebből az összegyűlt összegből állta az egyesület a temetést. Az elhunyt tag neve kis réztáblán rákerült a zászlórúdra.

A koporsót már a szobában lezárták, de előfordult, hogy nyitva hozták ki az udvarra. A búcsúztatás az udvaron történt, a pap itt kezdte meg a temetési szertartást. Mindenki beszentelte a halottat szenteltvízzel, betakarták a szemfedéllel teljesen, majd rászógtelték a fedelet a koporsóra.

A rokonságnak nagy szerepe volt a temetésnél, mivel minden feladatot meghatározott személyek végeztek. Ezt sok idős ember még életében összeírta, megbeszélte gyerekeivel. A templomi nagykeresztet egy ministráns vitte, a fejfát keresztgyerekek vagy egy szomszéd gyerek, a zászlót a bérmaszülő gyermeke. A koporsót unokatestvérek, lehetőleg egy magasságúak vitték Szent Mihály lován. A lámpásokat a távolabbi rokonok, esetleg barátok vagy szomszédok vitték, összesen 6 darabot. Ebben az időben a koporsóvivő rokonok ásták meg a sírt, majd ők is hantolták el. A házassokat és az özvegyeket halottas kocsi vitte a temetőig, mely elé két fehér lovat fogtak be.

A koszorúkat mindig a nők vitték, fiatalok temetésénél a lányok. Az asszonyok sötét ruhát vettek fel, a férfiak és fiúk szintén, a lányok azonban koszorúslányruhájukat vették fel, ha fiatal társukat temették. A fiatalok temetésére mindig vittek az emberek kis szentképeket magukkal, melyet behelyeztek az elhunyra a koporsóba. Volt olyan temetés, ahol az egész felsőtestet beborították a szentképek. Régen az idősek égő gyertyát tartottak kezükben a szertartás, a menet, valamint a temetés alatt. A sírba engedéskor a férfiak kalapjukat levették, így tisztelegve az elhunyt előtt. A pap után a közeli hozzátartozók is egy-egy kis marék földet dobtak a koporsóra, néhányan szenteltvizet is hintettek. A temetéseken közreműködött a templomi énekkar és a fúvószenekar is. Szokás volt az elhunyt kedvenc zenéjét eljátszani temetés után, a temetőn kívül, általában a kinti nagykereszt mellett.

Jó lenne, ha a temetéseken visszaállna a régi rend. Sajnos nagyon sok ember beszélget a szertartás és a temetés közben. Régen rendszere volt a koporsó után gyalogló menetnek, mára össze-vissza vonulnak, nyomulnak az emberek. Tiszteljük meg elhunyt rokonainkat, ismerőseinket. Ne csak elmenjünk temetésükre, hanem lélekben imádkozzunk értük, legyünk részvétel közeli hozzátartozói iránt, és tiszteljük meg őket a megfelelő viselkedéssel a temetéseken.

Zsámboki Szabolcs

Bizonyára emlékeznek még áprilisi lapszámunkra, amelyben beszámoltunk egy ifjú helybéli tehetségről, Spanberger Richárdról, aki kilencesztendős létére meglett játékosokat megszegyenítő tudással irányítja a különféle pepita színekre festett figurákat a sakktáblán. Bár a nyári időszak Ricsi édesapja szerint mindig nyugodtabb, és ezért a felkészülésről szól, mégis van miről beszámolni olvasóink számára a Templom Téri Általános Iskola diákjának utóbbi fél évvel kapcsolatosan.

Ricsi a Budapest Open nyerteseivel (a bal oldalon)

NINCS MEGÁLLÁS!

Ricsivel való beszélgetésünk az esztergomi színekben játszó fiú éppen gőzerővel az Országos Diákolimpiára készült, amelyen végül a hetedik helyet sikerült megszereznie. Mindez több szempontból is szép sikernek számít, hiszen egyrészt betegen vett részt a megmérettetésen, másrészt ilyen erős mezőnyben még nem mérette meg magát. Ahhoz, hogy árnyaljuk azt a helyezést, érdemes megjegyezni az alábbiakat: korosztályának legjobbjai, a megyei bajnokok ültek a táblák mögé ezen a versenyen. Ricsi a Pest megyei második helyezéssel vívta ki az országos döntőn való részvételt. Az ugyancsak Pest megyei bajnok, Kiss Levente „csupán” a 17. helyen végzett a 24 fős mezőnyben. A versenyzők egyikének volt még Élő-pontja (ebben a sportágban úgynevezett Élő-pontok alapján rangsorolják a játékosokat) 2016. szeptember elsején, a megmérettetés idejére viszont már mindenki 1100-1500 Élő-ponttal bírt. A

diákolimpiát végül megnyerő Könyves Álmossal például már több mint 1500 pontja volt akkor. Ricsi legutóbbi cikkünkkel 1213-mal rendelkezett.

A diákolimpia után az esztergomi Fide U1600 Open következett, amely kicsit felémásra sikeredett a fiatal vörösvári sakkozó számára. Az utolsó fordulóban egy csapattársától nyert állásban hibázott sajnos, amivel bár a legjobb U10 lett, de mégis lecsúszott a dobogóról.

Betegség miatt csak két fordulóban vehetett részt a szintén rangos megmérettetésnek számító Art Pub Cup Budapesten, viszont öröm az örömben, hogy mindkét mérkőzését sikerrel abszolválta.

Következett a csévi Csikó Kupa, ahol drámai körülmények közepette szerzte meg a második helyet, a már szinte örök vetélytárs, Kiss Levente mögött. A drámai jelzőt azért használom, mert az első helyet azonos pontszám mellett az egymás elleni

eredmény miatt bukta el. Csapatban ezen a megmérettetésen a dobogó harmadik fokára állhattak fel az Esztergomi Sakk Club játékosai.

Július végén a Lila Futó Hóbagoly Kupa mérette meg magát Ricsi. Szép helytállás mellett zsebelt be harminc plusz Élő-pontot, így jelenleg kicsit kevesebbel, mint legutóbb, de végül is 1192-vel rendelkezik. Ez amúgy egy igen nehéz verseny volt, ahol edzője, Kovács Géza bronzérmes lett, és Tran Dávid, korosztályos országos első sakkozó is részt vett.

A nyáron Spanbergerék ellátogattak még Zsámbokra, egy gyermek sakktornyre, ahol Ricsi legyőzte egyik nagy ellenfelét – Kiss Leventét – és az 1344 Élő-ponttal bíró Magyar Erik Ferencet.

A nyarat augusztus 23-án, a Budapest Openen zárta, ahol nagyszerű játék mellett a dobogó második fokára állhatott fel. Reméljük, hogy az őszi-téli idény után ismételtelen hasonló szép eredményekről számolhatunk majd be lapunk hasábjain, hiszen sakk szempontból az izgalmas események még hátravannak...

kőkai

SIKERES VILÁGBAJNOKSÁG

Korábban már beszámoltunk róla, hogy júliusban a Pilis Cross Country Club (PCCC) bringásai igen jól szerepeltek az olaszországi Boario Termében rendezett mountain bike szakágon belüli XCO Európa-bajnokságon, s végül hatodik helyen zárták a rendezvényt. Akkor említettük, hogy ez a verseny egyfajta „főpróba” volt a szeptemberi világbajnokság előtt, amelyet az ausztráliai Cairnsben tartottak. Reménykedhettünk tehát a hazai csapat szép eredményében.

Végül a Benkó Barbara, Dina Márton, Fetter Erik, Buzsáki Virág és Valter Attila (csak ő nem volt sohasem tagja a PCCC-nek) alkotta magyar válogatott 2 perc és 46 másodperc hátránnyal a kilencedik helyet érte el, ami igen parádés, megsüvegezendő eredménynek számít! A világbajnokságot egyébiránt a svájci csapatnak sikerült megnyernie, akik között olyan közismert nevek is megtalálhatóak voltak, mint Jolanda Neff vagy Nino Schurter.

K. M., fotó: PCCC

CSAPATUNK VAN!

Már több ízben szoltunk a főnixmádként újjáéledt pilisvörösvári felnőtt labdarúgásról az elmúlt hónapok során. Elérkezett az ideje egy rövid összegzésnek, vegyük tehát górcső alá, hogy milyen eredményeket tudhat magánának a csapat, hiszen augusztus 27-én – majd ötszázötven napos kihagyást követően – újfent felnőtt bajnoki labdarúgó mérkőzésre kerülhetett sor a Szent Erzsébet utcai focipályán, ahol a hazai csapat egy kiegyenlített mérkőzésen leikszelt Szigetmonostorral (3-3, gólok: László Márk, Nick Erik, Szőke Bertold).

A második meccsre szintén hazai pályán került sor Tahitótfalu ellen. A vörösvári srácok az első megmérettetésen látottnál kicsit görcsösebben játszottak a pályán, ám kellő lelkesedésben nem szenvedtek hiányt, így kettő góllal bélelték ki az ellenfél kapujának hálóját, cserébe pedig egyetlen labdát sem engedtek saját kapujukba, ezzel megszületett az első hazai győzelem. A gólokat László Márk és Baranyai Roland lőtte.

A harmadik mérkőzésre esős időben került sor, ráadásul a tavalyi bronzérmes Üröm SC ellen. A rossz időjárási viszonyok és a keménynek ígérkező ellenfél ellenére a lelátó teljesen megtelt szurkolókkal, amit a csapat egy kettő-kettes döntetlennel hálált meg, bebizonyítva, hogy a vörösvári focinak igenis van létjogosultsága. Gólszerzők: László Márk, Kerék Lackó.

Egy héttel később sor került a csapat első idegenbeli meccsére is. A helyszín Visegrád volt, ahol a fiúk megérdemelten nyertek tíznullra a kevésbé rutinos házigazdák ellen. Gólszerzők: László Márk (3), Kerék László (2), Szakszon Máttyás, Nick Erik, Gáspár Olivér, Marok Bence. A mérkőzés után a klub Facebook-oldalán az alábbi üzenettel tudatták az eredményt a szurkolókkal: „Nyilván a helyén kell kezelni a nagy arányú győzelmet, és igyekszünk majd hét közben tovább fejlődni, hiszen a Páty minden bizonnyal komoly játékerőt képvisel...”

Lapzártánkig a vörösvári srácok hazai pályán még megmérettettek az erős ellenfélnek számító Páty ellen, s bár kitartóan harcoltak a győzelemért, egy-egy döntetlen lett a meccs vége. Gólszerző Kerék László.

Eddig tehát nagyon jól szerepel a vörösvári felnőtt csapat, amit a meccsek nézőszámának folyamatos gyarapodása is bizonyít. Hajrá, Vörösvár!

km

A POLGÁRMESTERI HIVATAL KÖZLEMÉNYE

Tájékoztató adófizetésről

Ezúton tájékoztatom tisztelt adózóinkat, hogy a **2017. II. félévi helyi iparüzési adó, magánszemélyek kommunális adója és gépjárműadó befizetésének határideje**

2017. szeptember 15-én lejárt.

A befizetéshez szükséges postai készpénz-átutalási megbízásokat az adóívvle együtt augusztus hónapban kézbesítettük Önöknek.

Határidőben történt befizetéseiket köszönjük, mellyel hozzájárulnak városunk működési és fejlesztési kiadásainak finanszírozásához.

Amennyiben befizetéseiket elmulasztották volna, akkor kérem, hogy azokat mielőbb teljesíteni szíveskedjenek. Határidőt követő befizetésre az esedékesség napjától a kiegyenlítés napjáig késedelmi pótlék kerül felszámításra, melynek mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része. Megkeresésükre a polgármesteri hivatal adócsoportja pótolni tudja a befizetéshez szükséges csekket.

Befizetéseiket átutalással is teljesíthetik az alábbi, Sberbank Magyarország Zrt.-nél vezetett számlaszámokra:

Iparüzési adó beszedési számla:
14100024-11787949-30000001

Gépjárműadó beszedési számla:
14100024-11787949-31000004

Magánszemélyek kommunális adója:
14100024-11787949-42000008

Egyéb bevételek beszedési számla:
14100024-11787949-39000008

Idegen bevételek beszedési számla:
14100024-11787949-40000002

Talajterhelési díj számla:
14100024-11787949-32000007

Idegenforgalmi adó beszedési számla:
14100024-11787949-47000008

Bírság számla:
14100024-11787949-37000002

Késedelmi pótlék számla:
14100024-11787949-38000005

Helyi jövedéki adó:
14100024-11787949-47000003

Felhívom a hátralékkal rendelkező adózóink figyelmét, hogy az önkormányzati adóhatóság jogosult a lejárt tartozás összegére végrehajtási eljárásban azonnali beszedési megbízást, munkabér-, illetve nyugdíjletiltást, gépjármű forgalomból való kivonást, ingó- és ingatlanfoglalást, valamint jelzálogbejegyzést indítani.

Dr. Krupp Zsuzsanna jegyző

A PILISVÖRÖSVÁRI ÖNKÉNTES TŰZOLTÓ EGYESÜLET HÍREI

Műszaki mentések

Szeptember 17-én árokba csúszott egy személygépkocsi a Csobánka felé vezető úton, a Határréti-patak hídja után. A gépkocsit átvizsgáltuk, személyi sérülés nem történt. Néhány nappal később a Ponty utcába vonult ki rajunk, ahol a nagy szélben leszakadt egy faág és teljes szélességében eltorlaszolta az utat. A közlekedési akadályt megszüntettük.

Téves riasztások

Az elmúlt hónap folyamán két téves riasztást is kaptunk tűzjelzők meghibásodása miatt. Mindkét esetben még a kivonulást megelőzően visszavonták a riasztást.

Látogatás Oberhainba

Szeptember 29. és október 3. között egyesületünk négy tagja Oberhainban vendégeskedett német tűzoltó barátainknál. A szakmai és baráti találkozó jó hangulatban zajlott és igen hasznos volt.

Biztosítás a Hungaroringen

Szeptember 29. és október 1. között a Hungaroringen biztosítottuk a Hungaroring Classic veteránautó-felvonulást és -versenyt. A látványos rendezvényen az 1960–70-es évek autósodái szerepeltek, köztük Michael Schumacher versenyautója is.

Riaszthatóság

Egyesületünk az év során eddig 4727 órát volt rádióan riasztható, melyből 2045 óra a nappali, 2682 óra az éjszakai órákra esett.

Pilisvörösvári Önkéntes Tűzoltó Egyesület

A Pilisvörösvári
Önkéntes Tűzoltók telefonszáma:
06-70-215-1909

LAKOSSÁGI TÁJÉKOZTATÁS KEZDŐDIK A FŰTÉSI SZEZON

A kémény potenciális veszélyforrás. A rendszeres ellenőrzéssel megelőzhető a lehetséges veszélyhelyzetek, a kéménytűz és a szén-monoxid-szivárgás okozta mérgezés. Az élet- és preventív tűzvédelem érdekében a lakosság legfontosabb tennivalója, hogy tegye lehetővé az ingatlanba való bejutást, a kémény ellenőrzését.

A kémények rendszeres tisztítása nagyon fontos, hiszen a lerakódott korom begyűlölhet vagy eltömítheti a füstcsatornákat. A statisztikák szerint sok esetben a kitarítatlan kémények okozzák a kéménytűzeket. **Ne próbáljuk házilag magunk, szakember nélkül javítani a kéményt, gázkészüléket,** mert ahhoz speciális szerszám, alkatrész, kellő szakismeret szükséges.

Az elektromos fűtőberendezések üzemeltetése nagy energiafelvétellel jár, aki ilyenre vált, annak érdemes a lakás villamos hálózatát felülvizsgáltatni.

Kályhák, kandallók elé helyezzünk nem éghető anyagú tálcát és ellenőrizzük a füstcsövek rögzítettségét, a hőszigetelés környezetéből a gyúlékony éghető anyagokat távo-

lítsuk el. Kisgyermeket üzemelő kályhával, hőszigetelő fűtőtesttel ne hagyjunk egyedül a helyiségben!

Amennyiben a legutolsó fűtés óta a lakásban átalakítás történt (homlokzati szigetelés, légtércsökkentéssel járó helyiségleválasztás, nyílászárócseré, elszívó berendezés üzembe helyezése), szakemberrel vizsgáltsuk meg a biztonságos szintű légtér megújítását.

A szén-monoxid (CO) éghető anyagok (pl. fa, gáz stb.) tökéletlen égése során keletkezhet. Színtelen, szagtalan, mérgező, belégzése során a belélegzett mennyiségtől függően különböző tünetek jelentkezhetnek: enyhe fejfájás, émelygés, hányinger; lüktető fejfájás, álmoság, elmezavar, erős szívverés; eszméletvesztés, görcs, légszomj, halál.

A szén-monoxid-érzékelő elhelyezésének nagy jelentősége van. Az érzékelőt a padlótól, ajtótól, ablaktól, CO-forrástól legalább 1,5 méterre kell szerelni. Nyílt égésterű kazánjainknak „konkurenciái” lehetnek a különféle gépi szellőző berendezések. Ilyen szerkezetek a konyhai szagelszívók, a fürdőszobai páraelszívók, a kandallók, a klímaberendezések, vagy akár a szárítóberendezések, hiszen ha a helyiségből nem jut levegőhöz, és az ablak sincs nyitva, akkor a kémény lesz a légutánpótlás egyetlen forrása.

Összefoglalva, az élet- és vagyonbiztonságunk megőrzésének érdekében rendszeresen ellenőriztetni kell szakemberrel a lakásban lévő tüzelő- és fűtőberendezéseket, kéményeket, égéstermék-elvezetőket! Rendszeresen szellőztetni kell a lakást, illetve szellőztetőnyílásokat kell kiépíteni szükség esetén, az oxigénbeáramlás biztosítására!

Érdi Katasztrófavédelmi Kirendeltség

Gyermekorvosi magánrendelés és szülő- kisgyermek konzultáció Hidegkúton!

Gyermekorvosi rendelésemen
(www.babaharmonia.hu)
a gyermekbetegségek ellátásával, teljes körű tanácsadással, szűrővizsgálatok elvégzésével, ajánlott védőoltásokkal, várandósok széles körű felkészítésével foglalkozom.

A konzultációk
(www.babamamaharmonia.hu)
alkalmával csecsemő- és kisgyermekkori lelki problémák és testi tünetek rendezésében segítek.

Várom Önöket szeretettel a
Hidegkúti út 235.
2. emeleti rendelésben! Bejelentkezés:

0630-514-2559
Dr. Aschenbrenner Zsuzsanna
csecsemő- és gyermekorvos,
szülő-csecsemő/kisgyermek konzulens

HIRDETÉSI DÍJAK A VÖRÖSVÁRI ÚJSÁGBAN

A hirdetések grafikai tervezését is vállaljuk a hirdetési díj 30%-áért.
Az árak ÁFA-val együtt értendők.

	FEKETE- FEHÉR	SZÍNES
Hátsó borító:	–	120 000 Ft
1/1 oldal	48 000 Ft	60 000 Ft
1/2 oldal	24 000 Ft	30 000 Ft
1/4 oldal	12 000 Ft	15 000 Ft
1/8 oldal	6 000 Ft	7 500 Ft
1/16 oldal	3 000 Ft	3 750 Ft

apróhirdetés 500 Ft
(max. 200 karakter)

IDŐSEK KÖSZÖNTÉSE A NAPOS OLDAL KÖZPONTBAN

Október 2-án a Városi Napos Oldal Szociális Központban az idősök világnapja alkalmából kis ünnepségre került sor. Péntek Beáta intézményvezető asszony az időskor örömeit, bánatait megfogalmazó, szívhez szóló versekkel köszöntötte a jelenlévőket, majd Kimmelné Sziva Mária alpolgármester asszony szólt meleg szavakkal az idősökhöz. Az alpolgármester asszony Bójte Csaba könyvéből idézett: „...folyamatosan veszítjük el dolgainkat: erőnket, szépségünket, ragyogó emlékezetünket, friss elménket, munkabírásunkat, de a legértékesebbet az idő nem veheti el, azt, hogy életünk minden pillanatában, még elerőtlenedve, megöregedve is képesek vagyunk szeretni.”

A kis ünnepség keretében a Német Nemzetiségi Óvoda Széchenyi utcai óvodásai vidám műsorukkal csaltak mosolyt a ráncos arcokra. Az apróságok előadása után pedig az idősebb korosztály képviselői dalokkal és versekkel köszöntötték kortársaikat.

Pilisvörösváron 1133 fő 75 éves vagy afeletti idős és szépkorú ember él, s ebből 58-an 92 év feletti, vagyis 1925-ben vagy korábban születtek. Örömteli ez a nagy szám. Az élet gyorsan elszalad, generációk nőnek fel, de az idősökről sohasem szabad megfeledkezni, hiszen ők azok, akik továbbadták tudásukat, tapasztalataikat, hagyományait. Álljunk meg tehát rohanó életünkben néha egy-egy percre, s szánjunk időt azokra, akiknek azt köszönhetjük, hogy mi itt lehetünk.

RÁ

Köszönetnyilvánítás

A Pilisvörösvár Kovács László Kertbarát Kör köszönetét fejezi ki mindazoknak, akik támogatásukkal hozzájárultak a Vörösvári Napok keretein belül megrendezésre került terménykiállításának sikeres lebonyolításához és a szüreti felvonuláson való aktív részvételéhez.

Támogatóink: Pilisvörösvár Város Önkormányzata, Művészetek Háza, Krausz Mezőgazdasági Szaküzlet, Manhertz Attila, Bíró-Kert Kft., Zoé virágüzlet, Krivinger zöldségbolt, Halmschlager János.

Kertbarát Kör vezetősége

Köszönetnyilvánítás

A Pilisvörösvári Nyugdíjas Klub köszönetét fejezi ki, hogy a klub szüreti rendezvényén segítettek a klubot: Kontra János és Baják Dániel kenyérrel és lilahagymával, Mester Tibor zsírral támogatta a klub megjelenését a szüreti rendezvényen. Köszönjük!

A klub vezetősége

Köszönetnyilvánítás

A Városi „Napos Oldal” Szociális Központ Család- és Gyermekejélteti Szolgálat ezúton szeretné megköszönni a Piacteri szolgáltatás keretein belül nyújtott adományokat Jánosi Ferencnek, Koppány Zsoltnak, Juricza Gáspárnak, Rózsa Edinának, és külön köszönet névtelen felajánlóinknak is.

Péntek Beáta intézményvezető

A POLGÁRMESTERI HIVATAL KÖZLEMÉNYE

Felhívás adó tartozásra indított végrehajtási eljárás lehetőségéről

Felhívom hátraleékkal rendelkező adózóink figyelmét, hogy lejárt tartozás esetén az önkormányzati adóhatóság jogosult a tartozás összegére végrehajtási eljárásban azonnali beszédési megbízást, munkabér-, illetve nyugdíjletiltást, gépjármű forgalomból való kivonást, ingó- és ingatlanfoglalást, valamint jelzálogbejegyzést indítani.

Tájékoztatom tisztelt adózóinkat, hogy az adócsoport behajtási tevékenységét októberben már a 2017. szeptember 15-i határidős, lejárt fizetési kötelezettségekre is megkezdte.

Kérem fentiek szíves tudomásulvételét.

Dr. Krupp Zsuzsanna jegyző

Házasságot kötöttek:

Bédi Zsuzsanna
és **Besztercán József Kornél**
szeptember 15.

Müller Melinda és **Iflinger Károly**
szeptember 16.

Megszülettek:

07.29. **Pásztor Botond**
Apa: Pásztor Zsolt
Anyja: László Mónika

08.19. **Peller Réka**
Apa: Peller Gábor
Anyja: Peller Tímea

08.27. **Debreceni Nina Róza**
Apa: Debreceni Ákos
Anyja: Kaiser Jennifer

08.29. **Társó Milán**
Apa: Társó Dániel
Anyja: Schäffer Ivett

08.31. **Schreck Benett**
Apa: Schreck Zoltán
Anyja: Ságodi Éva

09.01. **Tagscherer Máté**
Apa: Tagscherer Csaba
Anyja: Mali Adrien

09.04. **Nagy Dorina**
Apa: Nagy Tamás
Anyja: Bogár Annamária

09.15. **Varga Annamária**
Apa: Varga Norbert
Anyja: Halmschlager
Bernadett

Elhunytak:

09.05. **Kárász Ferenc**, 68 év
Szegefű u. 34.

09.07. **Spanberger Anna**, 95 év
Pozsonyi u. 89.

09.09. **Fetter Józsefné**,
szül. Apollónia Katalin, 62 év
Tüzoltó u. 16.

09.09. **Kozek Ferencné**,
szül. Sárvári Mária, 95 év
Pozsonyi u. 32.

09.14. **Kovács Ferenc**, 78 év
Erkel F. u. 38

09.18. **Trembecki Sándorné**,
szül. Bodnár Anna, 83 év
Hunyadi u. 84.

09.24. **Gechter Márton**, 66 év
Várkert u. 9.

MŰVÉSZETEK
háza

NOVEMBERI PROGRAMOK

november 3. péntek Művészetek Háza (Fő utca 127.)

18.30 „NE ZAVARD ISTEN ÁLMÁT”.
EGYEDÜL ARGENTÍNÁBAN – élménybeszámoló
és beszélgetés Sárközi Andreával

november 4. szombat Művészetek Háza (Fő utca 127.)

19.00 SALSA PARTY

november 5. vasárnap Művészetek Háza (Fő utca 127.)

15.00 KREATÍV MŰHELY – NEMEZELÉS

november 11. szombat Művészetek Háza (Fő utca 127.)

10.00–18.00 EGÉSZSÉGNAP

november 18. szombat Művészetek Háza (Fő utca 127.)

18.00 NYUGDÍJAS KLUB ÉVZÁRÓ

november 19. vasárnap Művészetek Háza (Fő utca 127.)

17.00 NEMZETISÉGI DÉLUTÁN – a Német Nemzetiségi
Önkormányzat szervezésében

november 24. péntek Művészetek Háza (Fő utca 127.)

19.00 HÁROM TESTŐR AFRIKÁBAN
a Magyarock Dalszínház előadása

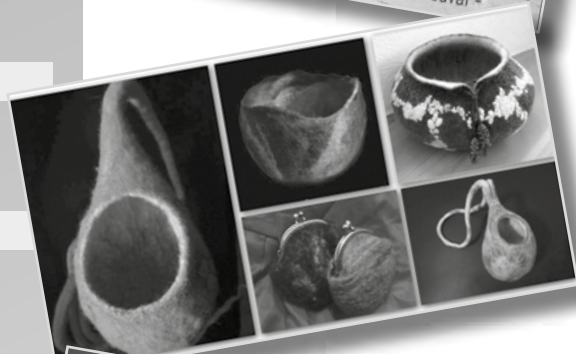
Jegyárak: 3000 Ft, 2500 Ft, 2000 Ft.
Jegyek elővételben is vásárolhatók a Művészetek Háza
portáján hétköznap 09.00–20.00 óráig.

november 25. szombat Művészetek Háza (Fő utca 127.)

20.00 KATALIN-BÁL

november 30. csütörtök Művészetek Háza (Fő utca 127.)

19.00 DUMASZÍNHÁZ

KLUBJAINK

• **TÁRSASJÁTÉK KLUB**
Április 8. szombat 16.00–19.00

• **„LELKÜNK DOKTORAI A FILMEK”
FILMKLUB**

Egy-egy film befolyásolja, megváltoztathatja az
életünket, segíthet feldolgozni a nehézségein-
ket. A filmek megtekintése után csoportosan
feldolgozzuk, megbeszéljük az adott filmet.

november 10. péntek

• **FOLTVARRÁS**
Szeretettel várunk minden alkotni vágyó érdek-
lődőt **kéthetente KEDDEN 18 órától**

Programjainkat figyelemmel kísérhetik
honlapunkon és Facebook-oldalunkon!

www.mhpu.hu,

Facebook:

Művészetek Háza, Pilisvörösvár

Salsa party

PILISVÖRÖSVÁR

2017. november 4.

20.00 – 21.00
vidám, bemelegítő salsa workshop

21.00 – 01.00
FERGETEGES SALSA PARTY
a legnagyobb salsa, timba, bachata, cha-cha-cha slágerekkel

BELEPŐ:
900 FT

Művészetek Háza Pilisvörösvár
Fő utca 127.

SALSA mojito MŰVÉSZETEK háza

Kreatív műhely

Foglalkozás felnőtteknek és
gyerekeknek 12 éves kortól

Foglalkozásvezető: Varga Juliska

2017. november 5. Vasárnap 15.00

– nemezelés –

RÉSZVÉTELI DÍJ:
2000 Ft, mely tartalmazza
a hozzávalókat és a kellékeket.

HELYSZÍN: Művészetek Háza | Fő u. 127. MŰVÉSZETEK háza

Fedasz Dental

minőség az Ön mosolyáért

Gyermek- és felnőtt fogászat

Fogszabályozás

Estétikai- és konzerváló kezelések

Implantológia

Röntgendiagnosztika

Fogpótlások rövid határidővel

Közvetlen fogtechnikai labor

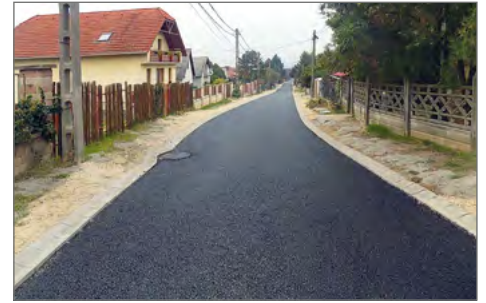

2085 Pilisvörösvár, Szent János utca 1/D
+36 26 332 250
Nyitvatartás: H - P 8:00 - 20:00

www.fedaszdental.hu

ELKÉSZÜLT A KÁLVÁRIA UTCAI ÚT

Október első napjaiban megvalósult a Kálvária utca felső (hídon túli) szakaszán lakók másfél évtizedes álma: megépült a szilárd burkolatú út. Az út építését a kitűzéssel augusztus 21-én kezdte meg a Nadi Építő Kft. A szükséges földmunkák elvégzése után kialakították az úttükröt, majd lerakták a szegélyköveket. Az utépítés végig jó ütemben haladt. Október 3-án kezdték el az aszfaltozást, és 4-én elkészült a második réteg aszfaltburkolat is (4 cm kopóréteg, AC 11-es minőségben). A 325 méter hosszú, szilárd burkolatú útszakasz megépítése bruttó 33 645 615 forintba került.

